

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Proceduralna pitanja (Javna sednica)

Strana 1

1 Četvrtak, 7. septembar 2023.

2 [Javna sednica]

3 [Optuženi ulaze u sudnicu]

4 [Optuženi Krasniqi učestvuje u postupku putem
5 video-konferencijske veze]

6 --- Po početku zasedanja u 9:07 časova

7 G. EMMERSON: [Prevod] Pre nego što počnemo, želeo bih da
8 se izvinim Panelu i svim stranama i učesnicima zbog ovog
9 kašnjenja jutros, za koje sam ja isključivo odgovoran.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala, svakome se
11 to desi ponekad. Preživimo.

12 Molim da se najavi predmet.

13 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Dobro jutro, Časni Sude. Ovo
14 je predmet KSC-BC-2020-06, Specijalizovani Tužilac protiv
15 Hashima Thačija, Kadrija Veselija, Rexhepa Selimija i Jakupa
16 Krasniqija.

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Konstatujem da su
18 svi optuženi prisutni u sudnici, osim g. Krasniqija koji prati
19 suđenje putem video veze.

20 Pre nego što pozovem svedoka da uđe u sudnicu, želim da
21 vas podsetim, da kao što ste već obavešteni, nećemo imati
22 treću sednicu, tako da ćemo danas zasedati do 13:00 časova.

23 Da li je Tužilaštvo u mogućnosti da nam kaže ko će biti
24 svedoci sledeće nedelje?

25 G. TIEGER: [Prevod] Da, Časni Sude. To smo potvrdili

1 putem *email*-a koji smo juče poslali u 17:41h. To su brojevi
2 Svedok W3827, zatim 4255 i 3724.

3 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da ponovite.

4 G. TIEGER: [Prevod] 3724.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Nastaviće se
6 unakrsno ispitivanje svedoka.

7 I g. Emmerson, jedan zahtev od nas, Panela. Kada čitate
8 iz dokumenta koji ne možete da predočite na ekranu, molim da
9 navedete broj pasusa ili stranice, kako bismo imali precizan
10 zapisnik.

11 G. EMMERSON: [Prevod] [nije uključio mikrofoni]

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da, znam da to
13 niste namerno uradili i što je --

14 Što češće nastojte da to prikažete na ekranu, jer je
15 svima lakše ukoliko to možemo da pratimo na ekranu, pa možemo
16 i ako treba da pređemo na gornji ili donji deo stranice koja
17 je prikazana.

18 Molim da se uvede svedok u sudnicu.

19 [Svedok ulazi u sudnicu]

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dobro jutro,
21 Svedoče.

22 SVEDOK: [Prevod] Dobro jutro, Sudije.

23 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Danas će se
24 nastaviti unakrsno ispitivanje. Podsećam vas da odgovarate u
25 kratkim i jasnim kratkim rečenicama. Ukoliko niste razumeli

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 3

1 pitanje, zatražite da se ono ponovi, ili ukoliko ga niste
2 razumeli, da se pojasni.

3 Takođe, nastojte da navedete osnove za svoja saznanja o
4 činjenicama i okolnostima o kojima ste ispitivani.

5 Podsećam vas, da ste i dalje u obavezi da govorite
6 istinu, shodno svečanoj izjavi koju ste dali.

7 Takođe, nastojte da govorite blizu mikrofona i da
8 sačekate pet sekundi pre nego što odgovorite na pitanje, i
9 govorite polako kako bi prevodioci mogli sve da prevedu.

10 Ukoliko nam je potrebna pauza, recite nam i mi ćemo vam
11 izaći u susret.

12 Sada će se nastaviti unakrsno ispitivanje, koje Odbrana
13 Veseli -- g. Emmerson će vas ispitivati.

14 Izvolite.

15 SVEDOK: W04408 [Nastavak svedočenja]

16 [Svedok odgovara posredstvom prevodioca]

17 Unakrsno ispituje g. Emmerson: [Nastavlja se]

18 P. G. Abrahams, s obzirom na odgovore koje ste juče dali, o
19 tome kako ste se bavili pitanjem pouzdanosti izvora kada ste
20 jednostavno preuzimali informacije iz prethodih izveštaja
21 Centra za humanitarno pravo, mi smo sinoć pogledali
22 detaljnije, koji su to izvori kojima se se služio Centar
23 humanitarnog prava. I da li će vas iznenaditi da čujete, da u
24 više slučajeva, kada ste vi opisali neki događaj, i pozvali se
25 na izveštaj Centra za humanitarno pravo i naveli ga kao izvor,
KSC-BC-2020-06 7. septembar 2023.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 4

1 izvor na koji se za taj događaj poziva Centar humanitarnog
2 prava, su srpski mediji. Da li vas to iznenađuje?

3 O. Morao bih to da pogledam.

4 P. Pa, pokazaću vam, ali najpre, da li možete da mi kažete,
5 da li vas iznenađuje da kada vi prenosite optužbe, koje ste
6 preuzeli od Centra za humanitarno pravo, vi ste zapravo
7 citirali srpske medije, koji su bili izvor za ono što je preneo
8 Centar za humanitarno pravo.

9 O. Ne mogu da odgovorim na vaše pitanje, ako mi ne pokažete
10 konkretne primere.

11 G. EMMERSON: [Prevod] Mi smo dodali ovaj dokument u naš
12 spisak dokaznih predloga, i tražimo dopuštenje Suda da ga
13 prikažemo. Mi smo ga dodali nakon odgovora koje smo juče čuli,
14 upravo očekujući da ćemo dobiti odgovor koji smo sada dobili.

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
16 mikrofon]

17 G. TIEGER: [Prevod] Ne, Časni Sude.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da to
19 prikažete na ekranu.

20 G. EMMERSON: [Prevod] To je dokument SITF00413220.

21 P. Vidite da je ovo izveštaj Centra za humanitarno pravo.
22 Naslov je 'Kosovo, nestanci u vreme oružanog sukoba'.

23 O. Da, vidim.

24 P. Počnimo od stranice 32330 --3220 -- 3230. Pogledajmo šta
25 piše u pasusu 2.14.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 5

1 G. EMMERSON: [Prevod] Molim da se to uveća.

2 P. Vidite da se tu pominje otmica Branka Staletića iz
3 Mlečana, i zatim se opisuje događaj. Vidite da se jasno
4 navodi, da je -- da su izvor mediji iz Beograda, je li tako?

5 G. EMMERSON: [Prevod] Molim da se sada prikaže vaš
6 izveštaj, gde govorite o ovom događaju. Dakle to je sada P380.
7 To je na stranici koja ima oznaku 0364871.

8 P. Pogledajmo unos pri vrhu stranice. Dakle, ovo je vaš
9 izveštaj od mesec dana kasnije. Da li vidite? Tu se prenose
10 upravo iste činjenice. Kaže se "Ratko i Branko Staletić" i
11 kažete: "Po rečima Centra za humanitarno pravo". I, ako
12 pogledamo fusnotu 142, tu se upravo upućuje na dokument koji
13 smo maločas videli. Da li to vidite?

14 O. Da.

15 P. Mogao bih vam navesti i druge primere, ali mislim da je
16 ovo dovoljno za ono što hoću da vam pokažem.

17 Dakle, ovo je vaš izveštaj, koji je objavljen u oktobru
18 1998., a izveštaj Centra za humanitarno pravo, objavljen je 5.
19 avgusta. Vaš pak, je objavljen u oktobru.

20 I ubrzo nakon toga, u decembru, objavili ste zatvaranja i
21 zlostavljanja na Kosovu. I u tom izveštaju se prenosi ista
22 informacija, ali se više ne pozivate na Centar za humanitarno
23 pravo, već se pozivate na svoj raniji izveštaj, tako da vidimo
24 da se ovde sledeće odigralo. Dakle, imamo informaciju koja je
25 potekla iz srpskih medija, koje je preneo Centar za

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 6

1 humanitarno pravo, zatim od tog centra k vama, a onda ka vama,
2 vi se pozivate na svoj vlastiti izveštaj. Da li vidite?

3 G. TIEGER: [Prevod] Možda bi svedoka mogli da pustimo da
4 izađe, ukoliko mu nećete postaviti pitanje.

5 G. EMMERSON: [Prevod] Ja sam hteo da mu ilustrujem šta --
6 o čemu se ovde radi, zato što nije hteo da odgovori na moje
7 prvobitno pitanje.

8 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da mu
9 postavite pitanje, jer ste dali sada izjavu. Nema pitanja.

10 G. EMMERSON: [Prevod]

11 P. Da li prihvatate ovaj hronološki prikaz?

12 O. Uz određene ograde.

13 P. Ko je?

14 O. Pod 1, ovo se ne tiče hronologije, ali vi ste tražili
15 pojašnjenje. Kako bih odgovorio na vaše pitanje, postrebno je
16 da mi objasnite neke stvari.

17 P. U pogledu mog pitanja?

18 O. Da. Šta me tačno pitate?

19 P. Da li i prihvatate, da je ovde primer nečega, što se
20 našlo u vašem izveštaju kao činjenica, a zapravo to su
21 informacije koje su potekle od srpskih medija.

22 O. Najpre, vi ste počeli pitanje rekavši "srpska država",
23 ali sada kažete "verujem da ste rekli država". No, da
24 odgovorim na vaše pitanje. Interesuje me koji mediji, jer u
25 našem radu, mi jesmo pravili razliku između državnih medija --

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 7

1 oprostite --

2 G. TIEGER: [Prevod] Časni Sude, postoje brojni načini da
3 se prekine svedok.

4 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Emmerson,
5 dopustite mu da odgovori. Vi ste ga prekinuli.

6 G. EMMERSON: [Prevod] Nisam.

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Jeste.

8 SVEDOK: [Prevod] Mi pravimo razliku između toga o kojim
9 medijima se radi, jer je država imala veliku kontrolu nad
10 nekim medijskim kućama, a bilo je i nezavisnijih medijskih
11 kuća, i koji su imali veći kredibilitet u našim očima, tako da
12 me interesuje, o kojim medijima se ovde konkretno radi.

13 G. EMMERSON: [Prevod]

14 P. Vi u izveštaju ne kažete o kojoj medijskoj kući se radi,
15 niti da se radi o nekoj bilo kojoj medijskoj kući, niti da se
16 radi o srpskim medijima. Vi to ne kažete. Vi -- je li tako?

17 I vi ste nam juče rekli, da ste mogli da verujete pouzdanosti
18 zaključaka Centra humanitarnog prava?

19 O. Ja sam imao poverenje.

20 P. U njihove zaključke?

21 O. U njihov metod rada.

22 P. Dakle, vi ste imali veliko poverenje u njihov metod rada,
23 a u ovom slučaju, šta to znači, da to znači da su se oni nužno
24 pozivali na pouzdane medije?

25 O. Da. To je moja pretpostavka i verovanje. Da.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 8

1 P. A, onda u vašem prikazu, to postaje prikaz činjenica, a
2 nigde se ne navodi da zapravo samo reciklirate izveštaj iz
3 novina.

4 O. Mi smo verovali Centru za humanitarno pravo, i verovali
5 da su imali razloge zašto su ovo naveli u izveštaju. Ne sećam
6 se da li smo -- da li sam razgovarao sa istraživačima ili
7 autorima ovog konkretnog izveštaja, odn. izveštaja u pogledu
8 ovog konkretnog slučaja.

9 P. Ili ste samo jednostavno preuzimali činjenice, zato što
10 ste želeli da vaš izveštaj deluje uravnoteženije, da kažete
11 nismo se bavili samo OVK. Pogledajmo sada činjenice koje smo
12 preuzeli u izveštaj.

13 O. Ja se ne bih složio sa vašom ocom [sic] -- vašom ocenom.

14 P. Dobro, da vas pitam nešto drugo. Interesuje me izjava
15 koju ste vi napisali za Tužilaštvo, vi ste sami napisali zar
16 ne?

17 O. Koja je to izjava?

18 P. Izjava koju ste dali Specijalizovanom Tužilaštvu za ovaj
19 postupak.

20 O. Nacrt izjave sam napisao. Da.

21 P. Da. U stavu 13, koja je od 20. aprila 2010., tu piše
22 sledeće:

23 "Sva istraživanja koja je vršio Human Rights Watch,
24 između 1990. i 1999. godine, imali su zajedničku metodu rada.
25 Obučeni i iskusni istraživači su razgovarali sa žrtvama i

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emerson (Nastavak)

Strana 9

1 svedocima zlostavljanja, obično tokom dugih razgovora na
2 kojima su bili prisutni samo istraživač i data osoba, žrtva.
3 Brojni izvori sa potkrepljujućim dokazima su bili potrebni,
4 kako bi se iznele uverljive tvrdnje, i Human Rights Watch je
5 uvek bio obazriv, kada je iznosio javne optužbe. Kad god je
6 moguće, Human Rights Watch je dobijao informacije od navodnih
7 počinilaca dela, bilo da se radi o vladi ili nedržavnim
8 akterima." Kraj citata.

9 To je vaša izjava o metodi rada, kada je reč o tome kako
10 ste pisali izveštaj, i kada ste ocenjivali pouzdanost onoga
11 što ste naveli.

12 E, sad pogledali smo ovaj prethodni primer, gde ste vi
13 zapravo recikrilari srpski izveštaj iz štampe, i vi to onda
14 citirate. Dakle, ovde se zapravo pozivate na ono što je naveo
15 Centar za humanitarno pravo.

16 G. TIEGER: [Prevod] Prigovor. Molim da se postavi pitanje
17 bez propratnog komentara.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da tu i tamo
19 postavite pitanje kako bismo mogli da vas pratimo.

20 G. EMMERSON: [Prevod] Mislilo sam da je očigledno ko je
21 moje pitanje.

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Nije ni meni, a
23 samim tim nije ni svedoku.

24 G. EMMERSON: [Prevod]

25 P. U ovom pasusu vaše izjave, koju sam upravo pročitao, gde

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 10

1 govornici o potrebi da imate višestruke izvore koje
2 potkrepljuju iskaze, i da ste imali duge razgovore sa žrtvama
3 i svedocima nasamo, to se ne prenose u pasusu u izveštaju, gde
4 zapravo ste preuzeli nešto iz medija, a niste dodali -- niste
5 naveli dodatne dokaze, vi ste zapravo samo reprodukovali
6 izveštaj, pozvavši se na nevladinu organizaciju.

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Možete li mu
8 postaviti direktno pitanje?

9 G. EMMERSON: [Prevod] Moram da kažem, da ako me
10 prekidate, ne time mi ne pomažete, da budem jasniji. Da li
11 mogu da unakrsno postavim -- da unakrsno ispitam svedoka.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Možete, ali morate
13 postaviti pitanje.

14 G. EMMERSON: [Prevod] Ali mu postavljam pitanje.

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ne, vi držite
16 govore.

17 G. EMMERSON: [Prevod] Ja ne držim govor, ja postavljam
18 pitanje. Ja samo pokušavam da kažem nešto što je vrlo jasno, a
19 to je da g. Abrahams, svedok je koristio materijal iz -- koji
20 je preuzet iz izveštaja novina, posredstvom Centra za
21 humanitarno pravo.

22 P. Vi ste to preuzeli u svom izveštaju, a to ne odgovara
23 metodi koju ste opisali, kao metoda kojom ste se služili, i
24 koju ste naveli u svojoj izjavi, koju ste dali Tužilaštvu.

25 O. Ja sam u više navrata opisao kako smo radili. Ovaj

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 11

1 izveštaj je imao nekih 130 strana. Mi smo tu naveli izvore
2 kojima smo se služili, i naveo sam koliko je bilo teško
3 sprovesti istrage o zlodelima OVK u to vreme, zato što su se
4 pojedinci plašili da govore zbog zastrašivanja.

5 I po našem mišljenju, mi smo ispunili naš mandat, tako
6 što smo napravili kompilaciju slučajeva koje smo -- za koje
7 smo saznali iz pouzdanih izvora. Mi se nismo pozivali samo na
8 Centar za humanitarno pravo, već i razgovarali sa
9 predstavnicima UNHCR-a, zatim imamo jednog stranog novinara.

10 Dakle imamo više drugih izvora i mi verujemo da je
11 postojala -- postojao obrazac, koji je bio dovoljno očigledan
12 da možemo da navedemo ove tvrdnje, i da kažemo da su se ta
13 zlostavljanja odigrala, i naveli smo koji je izvor za te
14 informacije, kako bi ljudi mogli da se osvrnu na njih upravo
15 kao što vi radite danas, i kako bismo rekli da su ti ljudi
16 nestali, kao što je Međunarodni komitet Crvenog krsta javno
17 objavljivao, ti ljudi i dan-danas ne zna se šta je s njima, i
18 da ukažemo da, iako su snage Srbije i Jugoslavije bile
19 prevashodno odgovorne za veliki broj slučajeva zlostavljanja,
20 s druge strane, OVK takođe mora da odgovara za ono što je
21 radila, i želeli smo da dostavimo kredibilne informacije, kako
22 bismo sproveli naš mandant civilne zaštite.

23 P. Budite ljubazni pa odgovorite na moje pitanje. Pročitaću
24 vam još jedno svoje pitanje:

25 "Korišćenje tog materijala, iz novinskih članaka

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 12

1 posredstvom Centra za humanitarno pravo, nije u skladu sa
2 metodologijom koju ste vi opisali." Je li to tačno?

3 G. TIEGER: [Prevod] Svedok je odgovorio na pitanje,
4 pitanje je već postavljeno i na njega je odgovoreno.

5 G. EMMERSON: [Prevod] Pa ne. On nije odgovorio na
6 pitanje.

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Prigovor se odbija,
8 možete da odgovorite.

9 G. EMMERSON: [Prevod]

10 P. Dakle, da li je to u skladu sa vašom metodologijom?

11 O. Ne. Ovde smo primenili drugačiju metodologiju.

12 P. Dakle, kada vi u svojoj izjavi kažete, da u svim svojim
13 izveštajima, sledite istu metodologiju, taj deo vaše izjave
14 nije istinit.

15 O. Pa, možete ponovo da pročitate moju izjavu.

16 P. Citiram: "Sva istraživanja, koja je vodila organizacija
17 Human Rights Watch između 1990., i 1999., vršena su na osnovu
18 iste metodologije. Obučeni istraživači su razgovarali sa
19 svedocima i žrtvama itd., itd.

20 O. Pa, verujem da je to dostojna izjava, jer ja izlažem ovde
21 metodologiju koju mi sledimo. Rekao sam obično. Mislim da ovde
22 stoji obično.

23 P. Ovde stoji da je tako u svim istraživanjima.

24 O. Pa, što ne predočite izjavu?

25 P. Kako da ne. Kako da ne. Samo trenutak, vidite zašto

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 13

1 pokušavam da napredujem nešto brže, kako bismo uštedeli
2 vremena, jer traganje i predočavanje dokumenata iziskuje dosta
3 vremena. Dakle, molim da se predoči 07552. Pre svega,
4 prepoznajete li svoj potpis, g. Abrahams?

5 O. Da.

6 P. Dakle, da li je ovo vaša izjava?

7 O. Sudeći po naslovnoj stranici, da, jeste.

8 P. Da li želite da pogledate sve stranice u izveštaju, da li
9 je to neopodno?

10 O. Ne, nije.

11 P. U tom slučaju, molim da pogledamo stranicu 5556, stav 13.

12 Molim da pogledate prvih 4 ili 5 reči u tom stavu.

13 O. Sva istraživanja koja je vodio Human Rights Watch između
14 1990., i 1999. godine, vođena su u skladu sa zajedničkom
15 metodologijom. Obučeni i iskusni istraživači su saslušavali,
16 ispitivali svedoke i žrtve, obično u podužim razgovorima jedan
17 na jedan sa žrtvama itd., itd.

18 P. Pa verujem da je to dosledna izjava, jer ja izlažem ovde
19 metodologiju koju mi sledimo. Rekao sam "obično."

20 O. Mislm da ovde stoji "obično".

21 P. Ovde stoji u da je tako u svim istraživanjima.

22 O. Pa, što ne predočite izjavu?

23 P. Kako da ne. Kako da ne

24 G. EMMERSON: [Prevod] Samo trenutak. Vidite zašto

25 pokušavam da napredujem nešto brže, kako bismo uštedeli

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 14

1 vremena, jer traganje i predočavanje dokumenata iziskuje dosta
2 vremena. Dakle, molim da se predoči 07552.

3 P. Pre svega, prepoznajete li svoj potpis?

4 O. Da.

5 P. Dakle, da li je ovo vaša izjava?

6 O. Sudeći po naslovnoj stranici, da, jeste.

7 P. Da li želite da pogledate sve stranice u izveštaju, da li
8 je to neophodno?

9 O. Ne, nije.

10 P. U tom slučaju, molim da pogledamo stranicu 5556 [kao što
11 je prevedeno], stav 13. Molim da pogledate prvih 4 ili 5 reči
12 u tom stavu.

13 O. "Sva istraživanja koja je vodio Human Rights Watch između
14 1990. i 1999. godine, vođena su u skladu sa zajedničkom
15 metodologijom. Obični iiskusni istraživači su saslušavali,
16 ispitivali svedoke i žrtve, obično u podužim razgovorima jedan
17 na jedan. Brojni izvori sa potkrepljujućim dokazima, su bili
18 neophodni, kako bi se iznele verodostojne tvrdnje, a Centar za
19 humanitarno pravo, je uvek bio obazriv kada je iznosio javne
20 navode."

21 P. U redu. Da zastanemo ovde. To nije odgovarajući opis
22 metodologije koji ste primenili u primeru koji sam vas -- na
23 koji sam maločas ukazao. U izveštaju na kojem se pozivate na
24 Centar za humanitarno pravo.

25 O. To je tačno.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 15

1 G. TIEGER: [Prevod] Izvinjavam se, ali mislim da je važno
2 istaći razjašnjenje.

3 G. EMMERSON: [Prevod] To možete da kažete u dodatnim
4 pitanjima, ne znam zašto prekidate moje unakrsno ispitivanje?

5 G. TIEGER: [Prevod] Pa, ja koliko shvatam, pitanje
6 upućeno svedoku, reč je o tome da se ukaže na protivrečnost
7 između metodologije koje opisuje u izveštaju i metodologije
8 koja se primenjuje u izveštajima, ali o tome je bilo govora
9 tokom pripremnog razgovora.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Odbijam prigovor u
11 ovom trenutku, ali možete time da se pozabavite u dodatnom
12 ispitivanju.

13 Izvolite, nastavite, g. Emmerson.

14 G. EMMERSON: [Prevod]

15 P. Dakle, odgovorite na pitanje g. Abrahams. Mislim da ovaj
16 odlomak koji ste upravo pročitali, ne opisuje tačno
17 metodologiju kakvu ste sredili. U izveštaju na koji sam vam
18 ukazao jutros. U tom izveštaju, vi se pozivate na Centar za
19 humanitarno pravo, a ovi se opet pozivaju na srpske medije.
20 Tako da, imamo citate koji se vrte u krug, jer vi onda ponovo
21 sve to citirate u svom sledećem izveštaju.

22 O. Mislim da valja razlikovati između dve situacije,
23 situacije kada mi vodimo istraživanje o nekim predmetu, o
24 nekom slučaju, i tada primenjujemo metodologiju koju sam ovde
25 opisao u ovom pasusu, a mislim da sam već objasnio da smo u

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 16

1 ovom odlomku koji ste vi pročitali, primenili drugačiju
2 metodologiju, jer se -- smo se obično oslanjali pre svega na
3 primarne izvore.

4 P. Na to ćemo preći za koji trenutak.

5 O. Na primarne izvore, a u odlomku koji ste vi maločas
6 citirali, mi se oslanjamo na sekundarne izvore, kao što je
7 Centar za humanitarno pravo, dakle postoji razlika između te
8 dve metodologije.

9 P. Da, ali vi se slažete da da bi Sud mogao da pokloni veru
10 bilo čemu što stoji u vašem izveštajima, biće važni odlomci, u
11 kojima se Centar za humanitarno pravo navodi kao izvor.

12 Slažete li se s tim?

13 O. Pa, to Panel mora da odluči.

14 P. Dobro, sročiću pitanje na drugi način. Kada vi iznesete
15 izjavu, na osnovu izveštaja Centra za humanitarno pravo, nije
16 svejedno da li su oni razgovarali sa svedokom jedan ja jedan
17 tokom dužeg vremena, i da li su takođe prikupili neke
18 potkrepljujuće dokaze, ili da su jednostavno neke navode
19 izvukli iz srpskih medija. Pre svega, ja se ne slažem sa
20 upotrebom izraza "srpski mediji".

21 O. Pa, to je izraz koji je upotrebljen u izveštaju Centra za
22 humanitarno pravo.

23 P. Pa, dobro, ja ne mogu da govorim o tome kako je to Centar
24 za humanitarno pravo opisao, ali ja se ne bih služio takvim
25 izrazom, jer se tu razlikuju mediji na nacionalnoj osnovi, ali

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 17

1 postoje drugi relevantniji način da se razlikuju mediji po
2 načinu na koji rade u Srbiji.

3 G. TIEGER: [Prevod] Izvinjavam se, ali moram da uložim
4 prigovor. Žao mi je, ali postoji odredba, u nalogu o vođenju
5 postupka koja se odnosi na učtivo ponašanje u sudnici. I
6 mislim da to zabranjuje da se svedoku upada u reč.

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Prigovor se
8 usvaja.

9 G. EMMERSON: [Prevod] Pa, dobro, slažem se da to možda
10 nije najpristojnije, ali ne razumem zašto se sada to iznosi,
11 taj prigovor.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Zato što vi svojim
13 fizičkim postupcima prekidate svedoka i upadate u reč. Eto,
14 najjednostavnije govoreći. Molim vas da to ne radite.

15 G. EMMERSON: [Prevod]

16 P. U redu. Da bude nešto sasvim jasno. Moguće je da postoji
17 razlika u kvalitetu različitih srpskih medija, međutim, ja
18 ovde govorim o tome šta je navedeno kao izvor u izveštaju
19 Centra za humanitarno pravo i ako se ja ne varam, u njihovom
20 izveštaju stoji "izvor beogradski mediji". Dakle, beogradski
21 mediji.

22 O. Ne. To je geografska lokacija, a ne opis na nacionalnoj
23 osnovi.

24 P. U redu. Dobro, slažem se. Dakle, da li će vama biti
25 prijatnije ukoliko u svom pitanju upotrebim izraz "beogradski

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 18

1 mediji”?

2 O. Ne, nije stvar u tome da li se ja osećam prijatno ili
3 neprijatno. Stvar je u tome, da li je vaš opis tačan i
4 relevantan.

5 P. Dobro, u redu, vi ste rekli da vam je neprijatno kada
6 koristim taj izraz. Zato sam se ja osvrnuo na to da li -- zato
7 sam vas ja pitao da li vam je nešto prijatno ili neprijatno.

8 O. U redu, to prihvatom.

9 P. Dakle, možemo sad duže da se pozabavimo tim pitanjima,
10 ali da se vratim na konkretno pitanje koje sam vam postavio.
11 Mi dakle imamo nešto što je obavljeno u beogradskim medijima,
12 što je zatim preneo Centar za humanitarno pravo. Ne mislite li
13 da je važno da se zna na koji način je Centar za humanitarno
14 pravo sproveo istraživanje, kada vi citirate njihove
15 izveštaje, i da je važno da postoji nepodudarnost između takve
16 metodologije i metodologije koju opisujete u svojoj izjavi.
17 Naime, da ste vi vodili razgovore sa svedocima, a ne
18 jednostavno reciklirali izraze -- izvore.

19 O. Izvinjavam se, ne razumem pitanje.

20 P. Kada je u pitanju pouzdanost tvrdnji koje iznosite, da li
21 se slažete da je verodostojnija tvrdnja koju iznosite na
22 osnovu razgovora sa svedokom, nego tvrdnja koju iznosite na
23 osnovu recikliranog članka objavljenog u medijima?

24 O. Da.

25 P. Hvala. Dakle, da se ponovo usredsredimo na vašu

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 19

1 metodologiju onako kako ste vi opisali. To ste opisali u
2 svojoj izjavi koju sam maločas pročitao. Metodologija koju
3 primenjujete u izveštaju iz 2001. godine, nije ista kao
4 metodologija iz izveštaja iz 1998. godine.

5 O. Mislím da govoríte o izveštaju po naređenju.

6 P. Odgo -- govorim o opisu, pogledali smo juče ova dva
7 različita izveštaja. Jednim smo se već pozabavili. Taj
8 izveštaj sadrži opis tvrdnji i iznose se tvrdnje o krivičnoj
9 odgovornosti komandanta. Da li se sećate da sam vas unakrsno
10 ispitivala s tim u vezi juče?

11 O. Da, sećam se.

12 P. Da li se slažete, da je to nedosledno u odnosu na
13 metodologiju koju vi opisujete u svojoj izjavi? Vi kažete da
14 ste uvek vrlo obazrivi kada iznosíte tvrdnje o pojedincima.
15 Tako opisujete svoju metodologiju. Ali i danas i juče smo
16 pokazali da ste vi iznosili konkretne tvrdnje, i ako niste
17 rapolagali nikakvim pojedinostima. Određeni ljudi su nestali.
18 Neki ljudi se i dan-danas vode kao nestali. Ali, slažem se da
19 je ona rečenica koju smo juče proučavali, bila rđavo napisana.

20 P. I to nije saglasno sa načinom na kojim vi opisujete svoju
21 vlastitu metodologiju.

22 O. Ne, nisam zadovoljan načinom na koji su sročena ta dva
23 reda, u izveštaju koji sadrži gotovo 600 strana.

24 P. Da, ali to -- te dve rečenice se odnose na jedan događaj
25 od ključnog značaja i reč je o događaju koji je bio obrađen u

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 20

1 optužnici MKSJ-a.

2 G. TIEGER: [Prevod] Izvinjavam se Branioče, što vas
3 prekidam, ali ovo pitanje je već postavljeno, i na njega je
4 već u bezbroj naleta odgovoreno.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Prigovor se
6 usvaja.

7 G. EMMERSON: [Prevod] U redu. Da pređemo na drugu temu.
8 Da li se sećate da ste dali iskaz u predmetu Milutinović?

9 O. Uopšte uzev, da.

10 P. Dobro, dovoljno je da se sećate uopšte uzev, jer
11 pretpostavljam da ste razmotrili kako je Veće u tom predmetu
12 prihvatilo svedočenje Human Rights Watch-a?

13 O. U to vreme, da.

14 P. Da.

15 O. Danas se manje jasno sećam tog vremenskog perioda.

16 P. Ne želim da bude sasvim jasno. Ja prihvatom, da su neke
17 tvrdnje koje vi iznosite rezultat ozbiljnog istraživanja. To
18 naročito vidimo kada je u pitanju istraživanje koje je na
19 terenu sprove -- koje ste na terenu sproveli sa svojim
20 kolegom, g. Bouckaertom u Drenici posle užasnog napada na
21 Gornje Obrinje. Mislim da ste vi stigli na lice mesta dan
22 posle masakra koji je izvršen nad albanskim civilima.

23 O. Da, to je tačno. Mislim da smo stigli dva dana posle
24 događaja, ali ste u pravu.

25 P. Možete li da nam kažete kada ste sproveli tu istragu,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 21

1 kojih datuma, kada ste se nalazili u Drenici?

2 O. Koliko se ja sećam, do ubistva porodice Delijaj je došlo
3 27. septembra, i sećam se jasno koliko je propatila ta
4 porodica.

5 P. I, mislim da se stoga može reći, da je to bio -- da se
6 taj događaj odigrao u sklopu nečega što je u medijima
7 neadekvatno opisano kao srpska ofanziva iz septembra 1998, je
8 li to tačno?

9 O. Taj događaj, to ubistvo, to masovno ubistvo se odigralo
10 pred kraj srpske ofanzive, koja je počela nekoliko meseci
11 ranije.

12 P. U vreme kada ste vi stigli na lice mesta, i dalje su se
13 leševi nalazili na mestu zločina?

14 O. Jedan broj leševa, 7 od ukupno mislim 21. Žrtve.

15 P. To je svakako bilo šokantno iskustvo. Pretpostavljam da
16 je to bio jeziv prizor kad ste stigli?

17 O. Da. I ja sam svedočio s tim u vezi.

18 G. EMMERSON: [Prevod] Molim da se na kratko predoči
19 izveštaj 'Nedelja terora u Drenici', ET-05-83.1 [ako je
20 prevodilac dobro čuo broj] P007P53 je broj dokumenta koji nam
21 je potreban.

22 P. Zamoliću vas da pogledate svega nekoliko odlomaka iz
23 izveštaja.

24 G. EMMERSON: [Prevod] Molim da pogledamo stranu 25. U
25 štampanoj verziji ugovora, to bi trebalo da bude u

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 22

1 elektronskoj verziji 0634959 i taj broj bi trebalo da stoji u
2 vrhu stranice. To je to.

3 P. Molim da pogledamo tekst koji stoji pri dnu stranice.

4 Pročitaću vam dva pasusa ukupno. Opis koji se ovde iznosi, je
5 bukvalno opis prizora koji ste ugledali kad ste stigli na lice
6 mesta. U pitanju je narativni opis, koji je izrađen bezmalo u
7 vreme samih događaja.

8 O. Vi govorite o ovom poslednjem stavu?

9 P. Pa, govorim uopšte uzev. Vi na primer, u prethodnom delu
10 teksta, citirate direktno izjave nekih ljudi i to kombinujete
11 sa svojom naracijom.

12 Dakle, vi ovde prenosite sve što ste uočili na licu
13 mesta, zar ne?

14 O. Tako je.

15 P. Dakle, vi se ne oslanjate na iskaze iz druge ruke, već
16 ste vi na licu mesta i vodite istraživanje o tome šta se
17 dogodilo, bezmalo kao u sklopu valjane krivične istrage.

18 O. Mislim da smo opisali metodologiju koju smo sledili u
19 ovom izveštaju upravo u tom samom izveštaju i objašnjavamo
20 kako smo stigli na lice mesta.

21 P. Da, izvolite, prenesite nam to.

22 O. Pa, mi smo stigli na lice mesta dan ili dva dana posle
23 napada, i na licu mesta smo zatekli sedam leševa od ukupno 21,
24 dok su ih u šumi odnosili i sahranjivali.

25 P. Dakle, pod tim podnaslovom čitamo sledeće:

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 23

1 "Oko 60 stopa niže, duž jedne šumske staze, na dakle
2 tolikoj udaljenosti od alijevog tela, nalazio se privremeni --
3 privremeno sklonište koje je porodica Delijaj izgradila u
4 šumi. U pitanju je bio drveni ram sa zelenom ciradom i to je
5 prekrivalo tri -- to je prekrivalo tri madraca."

6 Ovde ću se zaustaviti na trenutak. U pitanju je porodica
7 koja je pobjegla od svoje kuće, tokom srpske ofanzive i oni su
8 se sakrili u šumi.

9 O. Tako je. Oni su bili iz obližnjeg sela.

10 P. Bili su iz obližnjeg sela, ali nisu bili u selu već su se
11 u suštini krili.

12 O. Tako je.

13 P. "Human Rights Watch je video, da je srednji madrac bio
14 natopljen krvlju. Takođe smo uočili ostatke ljudskog mozga na
15 madracu, odn. dušek u koji se nalazio u levom delu skloništa.
16 Prema diplomatskim posmatračima i novinarima koji su obišli
17 lice mesta" --

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim vas da
19 pređemo na sledeću stranicu.

20 G. EMMERSON: [Prevod] Ah, izvinjavam se.

21 P. Dakle, citiram: "Shodno rečima diplomatskih posmatrača i
22 novinara koji su obišli lice mesta u vreme dok su se još svi
23 leševi tu nalazili, tela Have Delilaj, 62-šnje žene i Pajazita
24 Delilaja, 69-šnjeg muškarca, su pronađena u tom šatoru. Ti
25 opisi su opisali da je Hava imala prostrelnu ranu u nivou

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 24

1 glave, diplomatski izvori takođe su uočili da je Havinovo
2 desno stopalo maltene bilo razdvojeno od tela, po svemu sudeći
3 u pokušaju da joj se odseče noga u pomoć noža. Pajazit je
4 obezglavljen, i mozak mu je u potpunosti izvađen iz lobanje i
5 ležao je pored njegovog tela.”

6   Leva -- sa leve, njegove leve strane, madrac je bio
7 natopljen krvlju. Sad da pređemo na ono što ste vi samo
8 videli, imamo tu jedno lice koje kaže: “Kada sam tu prvi put
9 stigao, evo šta sam zatekao.” Dakle, vi zapravo ove opise iz
10 druge ruke potvrđujete onim što ste videli lično?

11 O.   Da, mi smo razgovarali sa licima koje su se na mestu
12 zločina zatekla pre nas.

13 P.   Upravo tako. Da vidimo nešto niže, strana 99, treba nam
14 verujem strana 364963. Vidimo podnaslov “Zahide Delilaj i
15 njene dve ćerke.” Još uvek se nalazimo u šumi, i još uvek
16 govorimo o istoj porodici. Je li to tačno?

17 O.   Da. U pitanju je porodice Delilaj, pogrešno ste
18 izgovorili.

19 P.   Izvinjavam se. Vidimo da ovde stoji, da su:

20   “Predstavnici organizacije Human Rights Watch ugledali
21 još tri tela nešto dalje u gusto pošumljenom predelu, Zahidino
22 telo je pronađeno, delovalo je kao da je na nju pucano u
23 trenutku kada je pokušala da izađe iz jedne jaruge. Metak joj
24 je razneo potiljak, Zahida je na nogama imala samo čarape, ali
25 ne i cipele, što ukazuje na to, da se ona verovatno odmarala u

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 25

1 šatoru u vreme kada je izvršen napad. Njene dve ćerke su
2 ležale mrtve neposredno pored nje. Petogodišnja Donjeta je po
3 svemu sudeći pretrpela prostrelnu ranu, koja joj je raznela
4 deo -- desnu stranu njenog lica."

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [Nije uključio
6 mikrofon]

7 G. EMMERSON: [Prevod] Izvinjavam se.

8 P. "Sedam, sedam -- sedmogodišnja Gentijana, je ostala bez
9 vrha glave, koji je po svemu sudeći raznesem metkom." Kraj
10 citata.

11 Dakle, vi ovde ne sažimate ono što su vam drugi rekli. Vi
12 beležite ono što ste lično videli?

13 O. Tako je.

14 P. I poslednji pasus koji želim da pogledam se nalazi na
15 strani 26, u štampanoj verziji izveštaja, a u elektronskoj
16 KO364960. Zanima me odlomak pri dnu stranice, dakle da vidimo
17 poslednjih nekoliko redova.

18 "Pronađena je grupa od četiri leša, među njima je bila i
19 najmlađa žrtva napada, Valmir, koji je bio star svega 18
20 meseci, i čije je lice bilo poprskano krvlju. Jeton Delilaj,
21 devetogodišnji dečak je pronađen u neposrednoj blizini, i
22 prema navodima on je zaklan, odn. grlo mu je isečeno, bilo
23 nožem ili pak metkom."

24 I onda vidimo razgovor koji vodite sa Imerom Delilajem,
25 koji opisuje u kakvom su položaju leševi prvobitno nađeni.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 26

1 Pre svega, da li su se ova tela koja se ovde opisuju,
2 nalazila na licu mesta kada ste stigli, ili se možda toga ne
3 sećate?

4 O. Moramo bih da proučim ceo izveštaj, da bih mogao da vam
5 tačno odgovorim.

6 P. Ali, vi pretpostavljam imate neku mentalnu sliku u glavi.
7 Da li su bebe, da li ste videli mrtve bebe, ili su ta najmlađa
8 deca već bila odnesena?

9 O. Sećam se -- ne mogu sada da li je bila beba, ne mogu sada
10 da se setim.

11 P. U redu. Uz vas je bio i fotograf, koji je slikao mesto
12 zločina i na fotografiji se vidi kako je beba ubijena iz
13 neposredne blizine?

14 O. Da.

15 P. Ako pogledamo nešto niže opis koji vam je izneo Ymer
16 Delilaj, pri dnu stranice stoji:

17 "Drugo tela je bio leš Valmira, osamnaestomesečnog
18 Ademovog sina. On je bio ranjen na desnoj strani lica,
19 nedaleko od vilice, a na desnoj ruci je imao rupu. Ta rupa
20 nije poticala od metka i imao je čitav niz drugih ozleda,
21 manjih ozleda na telu."

22 Dakle, neću sada da ukazujem na očigledno. Vi ste ovde
23 zaista u položaju da opišete ono što ste lično videli. Jasno
24 je da je ovde -- da je to potpuno drugačija metodologija, nego
25 kada prenosite ono što piše u medijima, to je očigledno.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 27

1 Ali, želeo bih da vas nešto pitam o tome na koji su način
2 mediji izveštavali o ovom događaju, pošto ste se vi ovim
3 istraživanjem bavili tokom više nedelja, zar ne?

4 O. Tako je.

5 P. Molim da pogledamo stranicu izveštaja 63. K0365009. Vi
6 opisujete kako su srpski mediji, i žao mi je što koristim taj
7 izraz ako nekoga vređa, ali to je izraz koji vi koristite u
8 svom izveštaju, govorite o srpskoj televiziji, možda je to
9 uvredljiv opis, ali to su izrazi kojima ste se vi lično
10 poslužili. Da pogledamo šta stoji pri dnu stranice 63.

11 Dakle, podnaslov se odnosi na reakciju jugoslovenskih
12 nadležnih organa, ali imate jedan podnaslov, u kojem govorite
13 o tome, kako su o tome izveštavali srpski odn. srpski mediji,
14 televizijski kanal RTS i drugi. Možda da upotrebim izraz koji
15 vam se ranije više dopadao, beogradski mediji, da li vam to
16 odgovara, to su beogradski mediji?

17 O. Pa, pošto već to pominjete, od -- ovde se izraz "srpska
18 televizija" odnosi na srpsku televiziju, a to je sasvim
19 drugačije od srpskih medija, s obzirom na stanje sa slobodom
20 štampe u Srbiji u to vreme. Mislim da je važno ukazati na tu
21 razliku i izraziti poštovanje nezavisnim novinama, koji su
22 radili pod izuzetnim pritiskom pod miloševićevom vlašću.

23 P. Pa, ja potpuno prihvatom da postoji ogromna razlika
24 između nezavisnih medija, i državnih medija, pogotovu u nekim
25 zemljama, vi na to sa pravom ukazujete, ali mislim da su u oba

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 28

1 slučaja može reći beogradski mediji, geografski govoreći.

2 P. A, kada se upotrebi izraz "srpska televizija", misli se
3 na državnu srpsku televiziju? Da vidimo dakle šta piše, šta je
4 prenošeno u tim državnim srpskim medijima. Citiram vaš
5 izveštaj:

6 "Većina novinskih programa na zvaničnoj srpskoj
7 televiziji RTS, koju strogo kontroliše vlast, nagovestila je,
8 da su masakr u Gornjem Obrinju, ili inscenirali zapadni
9 mediji, ili albanski teroristi. U večernjem dnevniku RTS-a,
10 čak je nagovešteno, da je opšte poznate fotografija 18-
11 togodišnjeg Velimira Dejije, zapravo slika lutke koja je
12 umazana krvlju."

13 Da li je to nešto što te vi lično videli, da li ste
14 pratili taj televizijski program, ili ste ga možda snimili? To
15 vas je sigurno jako razbesnelo?

16 O. Pa, mene nije iznenadilo što državni mediji sprovode
17 propagandu, ali svakako je to bilo uznemiravajuće s obzirom na
18 sve što sam video lično.

19 P. Upravo tako. I ne želim sada da cepidlačim, ali ono što
20 ste vi videli, jasno je bio masakr civilnih lica. Ni u kom
21 slučaju nije moglo biti govora o kolateralnoj šteti. Priroda,
22 potvrda -- povreda koji su ti ljudi pretrpeli, i njihova
23 uzrast, odn. starosna dob, pokazuju da oni nisu mogli biti --
24 nisu -- da su oni svakako bili civili?

25 O. Naši zaključci koji smo izveli potom -- tokom

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 29

1 istraživanja, glase da je to predstavljalo veoma teško kršenje
2 pravila ratovanja. U pitanju je smrt civila.

3 P. I srpski državni mediji su pak izneli tvrdnju, da je u
4 pitanju insceniran zločin. To se navodi i u jednom pasusu
5 nešto niže i stoji, da je Human Rights Watch davao intervju
6 nezavisnim srpskim medijima, kao što su Beta i Radio B92, ali
7 da nikada nisu uspeli da stupe u kontakt sa državnim medijima.
8 Tačno rezimiram šta ovde piše.

9 O. Tačno. Dakle, važno je naglasiti razliku između
10 nezavisnih i državnih medija.

11 P. Molim samo da se vratimo na jedan primer izveštavanja
12 Human Rights Watch-a. Ovo je dakle odličan primer, u kojim
13 slučajevima izveštavanje Human Rights Watch-a može da se
14 prihvati, prihvatljivo je na sudu.

15 Međutim, ukoliko postoji toliko ključna razlika između
16 državnih medija, u kojima se tvrdi da se lutka korist --
17 umazana krvlju koristi na lažnoj fotografiji umesto žive bebe,
18 a da u nezavisnim medijima se pak iznose objektivni izveštaji,
19 a kada znamo da izraz 'beogradski medij', pokriva i državne i
20 nezavisne medije, kada onda u svom izveštaju Fond za
21 humanitarno pravo kaže da su se oslonili na beogradske medije,
22 kako vi znate na koje medije u Beogradu su se oni osladili
23 [sic]?

24 O. Pa, na osnovu našeg poverenja u metodologiju Fonda za
25 humanitarno pravo, a to poverenje se zasniva na našoj

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 30

1 interakciji sa nima. I znamo kako oni vode svoj postupak.

2 P. Ali, čak i mediji koji nisu državni, u to vreme su
3 pokrivali jedan široki raspon, zar ne? Bilo je nekih zaista
4 nezavisnih medijskih kuća, koje su se držale strogih
5 kriterijuma. Na jednom kraju tog raspona i drugih medija koji
6 su bili mnogo bliži državi. U tehničkom smislu su bili
7 nezavisni, ali su u stvari blisko saradivali sa državom?

8 O. Pa, nazvati te medije nezavisnim i onima pod državnom
9 kontrolom, nije dovoljno iznijansirani način da se otpiše
10 celokupni raspon medija koji su delovali u Srbiji u to vreme.

11 P. Da, slažem se, ali iznijansirani način bio je da se kaže,
12 da je postojao široki raspon medija, koji su u različitoj meri
13 bili bliski srpskoj propagandnoj mašineriji, da li je to
14 tačno?

15 O. Pa, bilo je svakakvih medija koji su zauzimali različite
16 stavove, takođe u zavisnosti od toga o kojim temama je bila
17 reč, u odnosu na državu, tako da je postalo od ključnog
18 značaja kada se nešto ocenjuje, znati koja medijska kuća
19 objavljuje određeni izveštaj.

20 P. Da li biste se složili, da je od ključnog značaja bilo
21 znati koja medijska kuća objavljuje izveštaj.

22 O. Da. Biti upoznat sa originalnim izvorom, je od pomoći da
23 se oceni istinitst njihovih tvrdnji.

24 P. Pa, hoću da kažem da je ovo bio izvanredan primer, zar
25 ne? Da je to bio izveštaj državnih medija, ne biste mu

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 31

1 poklonili nikakvu veru.

2 O. Tačno.

3 P. Koliko je to bio neki nezavisni mediji, ili neki
4 međunarodni mediji, onda biste smatrali da makar -- i da je
5 makar moguće, da je to nekakav pouzdani dokaz, zar ne?

6 O. Pa, bila bi veća verovatnoća da bismo to uzeli u obzir.

7 P. Baš tako. Ali, u tom rasponu između ta dva, moglo bi da
8 se desi da i nezavisni mediji izveštava o nečemu i da je taj
9 izveštaj podjednako nepouzdan ili skoro podjednako nepouzdan
10 kao izveštaj o državnim medijima.

11 G. TIEGER: [Prevod] Možda bih pod drugim okolnostima
12 dopustio da se ova procedura ovako nastavi, ali danas imamo
13 vremensko ograničenje. Ovo je pitanje na koje se moj kolega
14 vraćao već više puta. Svedok je sasvim jasno rekao koji su
15 faktori na koje se oslanjao i to je objasnio.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
17 mikrofoni]

18 G. TIEGER: [Prevod] Izvinjavam se, Časni Sude. U pravu
19 ste.

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim nastavite
21 svoje ispitivanje, ali treba da polako privodimo kraju.

22 G. EMMERSON: [Prevod] Da. Ja ću svakako završiti pre
23 jutarnje pauze, kao što sam ranije rekao.

24 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
25 mikrofoni]

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 32

1 G. EMMERSON: [Prevod] Očigledno je da se ovde bavimo
2 sasvim drugačijim izveštajima.

3 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Razumem.

4 G. EMMERSON: [Prevod]

5 P. Sve što vas ja jednostavno pitam, jeste pošto kažete da
6 navodite izvore u svojim izveštajima, baš zato da bi ljudi
7 mogli da to provere, kao što sam ja sada uradio. To je bio vaš
8 raniji komentar. Moje pitanje je ako se prosto kaže
9 'beogradski mediji', kako neko ko to želi da proveriti, može
10 pouzdanije da utvrdi koliko je pouzdan taj izvor, imajući u
11 vidu taj raspon različitih tipova izveštavanja?

12 O. Pa, ja ne mogu da govorim u ime Fonda za humanitarno
13 pravo i kakve su odluke oni doneli kada su navodili fusnote za
14 svoj materijal, ali mi smo imali vrlo visoko mišljenje o
15 njima, i još uvek ga imamo, imamo veoma veliko poverenje u
16 Fond za humanitarno pravo, jer smo upoznati sa njihovom
17 metodologijom, njihovom nezavisnom prirodom, znamo da su oni
18 kritikovali srpske i jugoslovenske snage dugi niz godina, i da
19 su -- zato verujemo da su donosili odluke, za koje su oni sami
20 verovali da se zasnivaju na materijalima koje oni smatraju
21 pouzdanim.

22 P. Da se vratimo na predmet Milutinović.

23 G. EMMERSON: [Prevod] Opet je reč o jednoj odluci koja je
24 navedena na našem spisku, ne znam da li to moramo da
25 prikažemo, ali hoćemo ako je to neophodno.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 33

1 P. Ali, znate da je -- se vodio spor odn. vodila se rasprava
2 pre vašeg svedočenja o tome, koji od vaših izveštaja mogu da
3 budu usvojeni u spis.

4 G. TIEGER: [Prevod] Časni Sude, iznosim prigovor, jer mi
5 nije jasno kakva može biti ova linija ispitivanja, i kako je
6 to relevantno?

7 G. EMMERSON: [Prevod] Pa, prerano reagujete, jer još
8 nisam ni započeo pitanja.

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] To nije relevantno.
10 Nastavite ispitivanje.

11 G. EMMERSON: [Prevod] Izvinjavam se, kažete da moja --
12 moj prigovor nije relevantan.

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Podržavam prigovor.

14 G. EMMERSON: [Prevod] Šta tu nije relevantno?

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pa, to da sada
16 ispitujete svedoka o raspravi koja se vodila o sudnici pre
17 njegovog svedočenja. Treba da mu postavite neko sasvim prosto
18 pitanje.

19 G. EMMERSON: [Prevod] U redu, da to onda kažem ovako. P.

20 Samo trenutak. U dokazima u ovom predmetu, vi ste
21 svedočili o pripremanju svog izveštaja koji smo malopre
22 gledali. Mislm da ste na osnovu toga svedočili i posvedočili
23 da je izveštaj bio rezultat vaših ličnih zapažanja, i
24 razgovora koje ste vodili sa oko 25 ljudi u vezi sa jednim
25 jedinim događajem u smislu, da je to bio jedan složeni

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 34

1 događaj, bili ste na mestu zločina, utvrdili ste broj ljudi
2 koji se tamo nalaze itd. Dakle, Human Rights Watch je sproveo
3 istragu, to ste nam vi opisali, to je u vašem svedočenju i to
4 sam već ranije predočavao. Međutim, kada je reč o izveštaju po
5 naređenju, to se sada -- to su događaji viđeni iz perspektive
6 optuženih Srba, pošto je to bio predmet protiv srpskih
7 počinilaca. Kada je reč o tome, vi ste posvedočili, mislim da
8 je to citat iz vašeg svedočenja, kada je reč o navodima
9 navedenim u izveštaju po naređenju za zločine koji su
10 pokriveni optužbom po predmetu Milutinović, oni koji su bili
11 izloženi zločinima protiv čovečnosti, opisani su kao žrtve
12 zločina protiv čovečnosti, u periodu od marta do juna 1999.
13 godine, a vi se u vezi s tim rekli, "da su u nekim slučajevima
14 razgovori bili kratki", da jeste bili obavili sa ljudima, ali
15 "da su razgovori bili kratki..."

16 "...jer je bilo ljudi koji su upravo došli preko granice
17 na traktoru i mi smo samo imali vremena da ih pitamo odakle
18 ste i zašto odlazite?"

19 To je bilo ono što ste vi posvedočili. Da li se to slaže
20 sa vašim sećanjem?

21 O. Da. Ne sećam se baš sasvim tačno svedočenje, ali to se
22 dešavalo kada smo u to vreme bili u severnoj Albaniji. Ja i
23 moje kolege razgovarali smo s ljudima koji su bežali sa
24 Kosova, ili su bili odande proterani.

25 P. Kada je reč o ocenjivanju pouzdanosti dokaza i

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 35

1 svedočenja. To je važan deo vašeg posla. Hoću reći, prihvatate
2 da postoji razlika, jer ste vi učestvovali u nekoliko istraga,
3 gde ste i posetili vrlo konkretna mesta zločina, a postoji i
4 situacija gde ste samo mogli da postavite kratka pitanja
5 izbeglicama koje prolaze. I da tu postoji razlika između --
6 razlika u pouzdanosti i kredibilnosti onoga što se iznosi.
7 O. Pa, tu postoje samo dve razlike. Jedno je prvo količina
8 vremena i pažnje koja je nečem posvećena. Drugo je proizvod
9 koji nastane na osnovu takve istrage. U svakom slučaju, u
10 prvom slučaju je reč o detaljnom izveštaju, gde se prikupljaju
11 svi rezultati istrage, a u drugom samo kratki razgovor sa
12 ljudima, koji beže na osnovu čega se sastavlja izveštaj. Ne
13 bih koristio takve informacije, da sastavim izveštaj ako sam
14 samo razgovarao sa nekim ko žuri i još uvek je pod traumom i
15 priča nam šta mu se dogodilo.

16 P. Dakle, to je važna razlika, i vi kažete da ne biste
17 opisivali događaje, ukoliko ste o tome čuli od ljudi koji samo
18 projure da kažem pored vas dok prelaze granicu i odlaze u
19 Makedoniju na primer. Dakle, tada biste se bavili samo
20 obrascem događaja, i proveravali da li se priče međusobno
21 poklapaju, da li su usaglašene.

22 O. Da. Moramo govoriti o konkretnim događajima ali --

23 P. Ja vas pitam o vašoj opštoj metodologiji.

24 O. Pa, očigledno da bi ovaj drugi tip razgovora bio uključen
25 u nekakav veći izveštaj. Bili bi potrebni dodatni razgovori,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 36

1 da bi se stekla potpuna slika o događajima.

2 P. Da se vratimo na tu razliku onoga što vi radite kada
3 istražujete i šta bi radio neki sud. Vi to ne pripremate sa
4 namerom da to budu dokazi pred sudom?

5 O. Izvinjavam se, kada pripremam, šta?

6 P. Pa, svoje izveštaje. Na primer, izveštaj po naređenju,
7 pošto on nije prihvaćen kao dokazni materijal u predmetu
8 Milutinović, s obzirom da nije bio tako detaljan kao onaj
9 drugi. Moja poenta je da, vaša namera prilikom sastavljanja
10 izveštaja, nije da vaš izveštaj bude korišćen kao dokazni
11 materijal na sudu, jer vi to ne radite na isti način kao što
12 bi to radio neki istražitelj, zar ne?

13 O. Pa, naše publikacije imaju razne ciljeve. Konačni cilj je
14 zaštita civila u vreme rata, kao i afirmacija i zaštita
15 ljudskih prava u najopštijem smislu, a drugi konkretniji
16 ciljevi, oni sada zavise od situacije.

17 Cilj je da se javnost o nečemu obavesti, da se stvori
18 pritisak u javnosti.

19 P. Pritisak u javnosti da se učini šta?

20 O. Pa, da se oni koji donose političke odluke, navedu da --

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Samo trenutak,
22 nemojte upadati u reč svedoku. Pustite ga da odgovori, pa
23 možete da mu postavite dodatno pitanje.

24 [Govornici se preklapaju].

25 SVEDOK: [Prevod] Mogu da nastavim. Želimo da afirmišemo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 37

1 određenu politiku koja poštuje ljudska prava i naše
2 izveštavanje je uvek usmereno ka tom cilju.

3 G. EMMERSON: [Prevod]

4 P. Možemo da pogledamo i neke primere, ali da li bi jedan od
5 ciljeva bio da se podstaknu međunarodni tužioci da istraže
6 određene slučajeve.

7 O. Odgovornost. Rekao bih da je odgovornost sasvim jasan i
8 jasno formulisan cilj naše organizacije.

9 P. Ali još konkretnije od odgovornosti, vi takođe u nekom od
10 ovih izveštaja, naročito u periodu 1998. pa do kraja rata, u
11 junu 1999., da Carla del Ponte koja je tada bila Tužilac MKSJ-
12 a treba da istraži te navode.

13 O. Tačno.

14 P. Navode u vezi sa kojima nije već bila pokrenuta istraga,
15 konkretno navode koji su kružili u vezi sa Oslobodilačkom
16 vojskom Kosova vojskom Kosova.

17 O. Mi smo dugo vremena podržavali međunarodne krivične
18 postupke i međunarodne krivične ustanove da istraže i podignu
19 optužbu u vezi sa ozbiljnim navodima u vezi sa ozbiljnim
20 navodima vezanim za kršenja ljudskih prava. Apsolutno.

21 P. Ali, to je zato što vaš rad ne treba da zameni neku
22 formalnu istragu već samo da skrene pažnju na činjenicu da ima
23 stvari koje treba istražiti, zar ne? Naš posao je da na što
24 kredibilniji način predstavimo određene dokaze, kako bismo
25 obezbedili da se usvoje političke odluke koje će poštovati

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 38

1 ljudska prava, a to podrazumeva odgovornost i pravdu.

2 P. Sad bih želeo da ispitam jedan aspekt toga sa vama samo
3 ukratko. Postoje dva opšta područja dokaznih materijala u ovom
4 predmetu o kojima ste svedočili, ali to nije postojala namera
5 da se to prikaže kao neki nalaz ili zaključak. Ja sam samo
6 hteo to sad da ispitam sa vama.

7 Prvo se odnosi na vaše svedočenje o razlozima, zašto su
8 možda neki svedoci Albanci sa kojima ste razgovarali, bili
9 nevoljni da svedoče i vi ste pomenuli da to može biti strah,
10 njihova lojalnost nacionalnim ciljevima, ili kombinacija i
11 jednog i drugog. Mislim da bismo mogli da dodamo i da možda
12 nisu imali ništa relevantno da vam ispričaju. To je možda još
13 jedan razlog zašto neko ništa nije ni rekao, i na to ću se
14 uskoro vratiti.

15 A drugo je pitanje, da li je akcija iz juna meseca napadi
16 za koje ste i vi znali. I mislim da je vaš kolega Ben Ward
17 Ferdinandusse, ako se ne varam, to konkretno istražio?

18 O. Tačno. U vezi sa srpskim civilima i drugima koji su bili
19 žrtve niza napada, kada su se izbeglice vratile, a rat je u
20 tehničkom smislu bio završen, s obzirom da je potpisan
21 sporazum u Kumanovu, i vi ste sudu jednom od svojih izveštaja
22 opisali da je bilo prilično verovatno da je u tom slučaju bila
23 reč o pojedincima, koji su sebi samo prišili oznake OVK, ili
24 se pretvarali da deluju u ime OVK, ili da su to bile neke male
25 grupice pripadnika OVK koje su nezavisno delovale, ili su

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 39

1 imale ovlašćenja samo od komandanata zona. To su bile
2 različite mogućnosti koje ste ispitali, i o tome ste izneli
3 neka mišljenja.

4 Ali bih prošao kroz vašu proceduru, jer je očigledno da
5 može biti korisno da nekako pokušamo da vaše generalizacije
6 konkretizujemo i kada to kažem, ne omalovažavam vašu
7 metodologiju.

8 Ali da vidimo kako izvlačite uopštene zaključke. Da
9 pogledamo prvu grupu razloga svedoka Albanaca, ljudi sa kojima
10 ste razgovarali koji nisu bili voljni da razgovaraju.
11 Pretpostavljam da vi niste to sada beležili, da niste beležili
12 brojke o tome. Koliko Albanaca od onih sa kojima ste
13 razgovarali, nisu bili voljni da razgovaraju odn. da niste to
14 kvantifikovali, niste to brojčano izrazili.

15 O. Mi smo koliko god smo mogli, vodili beleške da bi to
16 odrazilo naš rad na terenu.

17 P. Ali, da li biste naveli procenat ljudi u odnosu na sve
18 Albance sa kojima ste razgovarali, koji nisu bili voljni da
19 svedoče i da nam -- vam nešto ispričaju.

20 O. Pa, nismo izračunavali takve brojke, procenat. Nismo se
21 bavili tom vrstom analize.

22 P. Pa, to je upravo moja poenta, ali teško je kada neki
23 čovek nešto nije voljan da ispriča, da se utvrdi u konkretnom
24 slučaju da li je to iz straha ili osećaja lojalnosti ili
25 jednog i drugog?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 40

1 O. U nekim slučajevima je to svakako teško.

2 P. A, u većini slučajeva, kad neko neće sa vama da
3 razgovara, osim ako vam baš ne kaže. Jedini razlog zašto ne
4 želim sa vama da razgovaram je što sam ja na njihovoj strani,
5 jedini razlog je zato što će neko može da preti da će me
6 ubiti, hoću reći vi ne možete da znate. To je samo neki
7 utisak?

8 O. To je više iznijansirano od toga, jer pitanje je i na
9 koji način vam neko stavlja do znanja da nije voljan da sa
10 vama podeli određene informacije. To vam nekad mnogo može
11 reći. Nije reč o nagađanju. Nekad vam oni to stave do znanja
12 na osnovu gestova, pokreta, ne verbalnim sredstvima, a deo mog
13 posla je i da pokušam da razumem i protumačim kontekst u kome
14 radimo.

15 P. Svakako, ali ako neko nije voljan da sa vama razgovara,
16 nekad je teško utvrditi šta su njegovi motivi. I da li je to
17 neka kombinacija motiva.

18 O. Ponekad da.

19 P. Da, baš tako. Tako da sam siguran da vi možete
20 kategorički reći [sic] -- reći da je bilo ljudi za koje ste vi
21 procenili da je prvenstveni razlog zašto nisu bili voljni s
22 vama da razgovaraju, bio strah. Svakako je bilo nekih ljudi u
23 toj kategoriji.

24 O. Svakako.

25 P. A, bilo je i ljudi iz ovih drugih kategorija, gde je vaša

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 41

1 ocena bila da je njihov osnovni razlog bio taj da su oni
2 Albanci i da nisu voljni da kažu bilo šta loše o sopstvenoj
3 strani.

4 O. Da.

5 P. Ali, u toj kategoriji bilo bi teško utvrditi da li su
6 imali bilo šta da vam kažu ili ne?

7 O. Mislite u toj drugoj kategoriji ljudi koji nisu želeli da
8 govore protiv svoje strane.

9 P. Da. Dakle, niste mogli znati da li oni nešto kriju ili
10 prosto -- hoću reći implikacija ove analize je da ima ljudi
11 koji su zadržavali nešto za sebe, nisu hteli da to podele samo
12 i da vam kažu što bi moglo da bude štetno po njihovu stranu,
13 ali naravno, to pretpostavlja ideju da postoji nešto što bi
14 moglo da ošteti njihovoj strani, što bi oni trebalo da vam
15 kažu?

16 O. A, odgovor na vaše pitanje može biti dat i sa druge
17 strane, jer je slučaj bio da smo naišli na mnogo ljudi. Ja sam
18 razgovarao sa mnogo ljudi, koji su imali sklonost da
19 preuveličavaju stvari, da bi branili sopstvene ciljeve, jer su
20 smatrali da oni afirmišu svoju stranu, skreću pažnju na patnje
21 etničkih Albanaca, koje su bile realne, ali nisu uvek zaista
22 odražavale činjenice na terenu i zbog toga je -- smo morali da
23 budemo oprezni u istrazi i da ih pitamo za pojedinosti gde su
24 se nalazili, da li su nešto lično videli, da li su bili
25 prisutni itd. To je bio jedan opšti izazov kada je trebalo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 42

1 dokumentovati kršenja ljudskih prava, koja su izvršile srpske
2 i jugoslovenske snage.

3 P. Ja u ovom trenutku samo pokušavam da utvrdim, da li u
4 ovome postoje nekakve konkretne brojke, odn. koji procenat
5 Albanaca sa kojima ste razgovarali, a mora da ste sve u svemu
6 razgovarali sa hiljadama ljudi ili barem sa stotinama?

7 O. U najmanju ruku sa stotinama ljudi.

8 P. Jer mnogi od njih svedočili su o zločinima protiv
9 čovečnosti koji su izvršeni u toku srpske ofanzive ili
10 kampanje, tako da je i u tom kontekstu moglo da se postavi to
11 pitanje, zar ne?

12 O. Da.

13 P. Hoćete reći da je mogao postati strah od odmazde Srba, da
14 li nam to kažete?

15 O. Ne, već da bi se što tačnije ocenilo da li je došlo do
16 kršenja međunarodnog humanitarnog prava, trebalo je razumeti
17 kontekst, lokalni kontekst, koje je to mesto, kakva su bila
18 dejstva naoružane grupe u ovom slučaju OVK, i često, ne uvek,
19 bismo se našli u situaciji da ljudi s kojima razgovaramo nisu
20 voljni da govore o tome, i da bi nam rekli "Ne, ne, OVK se
21 uopšte nije nalazila na tom području". I mi onda smo morali da
22 malo ispitamo te njihove tvrdnje.

23 P. Dobro, ali ne možete biti sigurni, to je možda savršen
24 primer, taj primer koji ste nam naveli. Vi ne znate, da li će
25 kasnije moći da se dokaže, jer mislim da ste u jednom

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 43

1 izveštaju pomenuli da ste znali da je OVK bila prisutna na
2 području u to vreme. Dakle, mogli ste da zaključite, da ti
3 svedoci ili to nisu znali, što možda malo je i nategnuto,
4 pošto ne izgleda mnogo verovatno, ili da su znali, ali to nisu
5 želeli da vam kažu.

6 O. Tačno.

7 P. A, oni naravno nisu imali ni obavezu da vam to kažu?

8 O. Ponekad smo toga bili i svesni kada smo išli da obavimo s
9 njima te razgovore.

10 P. Ali, moje pitanje glasi, kako ste odlučivali šta su ljudi
11 možda znali ili nisu znali. Možda oni nisu hteli da nam kažu
12 nešto o pokretima OVK ili ko je tamo bio ili ko je bio na kom
13 položaju, ali otkuda znate, da li su oni imali uopšte nešto da
14 vam kažu, što bi bilo relevantno u kontekstu zločina protiv
15 čovečnosti?

16 O. U nekim slučajevima smo mogli da vidimo, da utvrdimo, da
17 oni osećaju strah. Neki su nam tako i rekli, ili je češće bio
18 slučaj da je to bilo jasno na osnovu nekakvih znakova,
19 indikacija i sada ne bih u to ulazio.

20 P. Da, ali dakle, oni bi mogli da kažu neću o tome da
21 govorim, a šta je to to o čemu nisu hteli da govore?

22 O. Pa, navodno postupanje OVK, koje nije prihvaljivo.

23 P. Dobro. Znači vi ste ljude pitali, vi biste im rekli: Mi
24 istražujemo navodna zverstva koja je počinila OVK ili zločin
25 OVK na ovom području, a oni bi vam rekli neću o tome da

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 44

1 govorim uopšte o tome, ne želim da pričam.

2 O. Ili to, ili bi samo rekli ne znam o tome, ali razlog na
3 koji bi nam to preneli, mogao bi da ukaže na to da postoji
4 neki razlog.

5 P. Očigledno neko može da nekakav signal vam pošalje, a može
6 da ima i znak gde piše "znam sve, ali se plašim da vam bilo
7 šta ispričam." Možete li da nam navedete neki primer, ako vam
8 neko kaže "ne znam ništa o tome", kako vi to utvrdite na
9 osnovu neverbalnih znakova ili signala, a kažete da je u
10 većini slučajeva bilo tako, da vam to ukazuje na to da postoji
11 strah.

12 Da li je to neki signal, neki znak, ili bi vam namignuo,
13 ili šta je u pitanju?

14 O. Pa, ako odgovorim na to pitanje, moram da se vratim malo
15 unatrag, jer mislim da to najbolje mogu tako objasniti.
16 Kontekst je bio izuzetno polit -- sredina je bila izuzetno
17 politizovana i puna straha s obzirom na rat.

18 P. Dobro.

19 O. I uopšteno govoreći, moje iskustvo od 1996., do 2001., je
20 bilo da je istraživanje zločina koje je izvršila OVK bilo
21 mnogo veći izazov. Sasvim jasno mnogo veći izazov, što nije
22 jedinstvena situacija na Kosovu, jer sam ja istraživao više od
23 deset različitih sukoba. Iz niza razloga, od lojalnosti do
24 straha, do zastrašenosti, do toga da su ljudi dobili takva
25 uputstva, ili da su ih tako protumačili, ima ljudi koji su

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 45

1 nevoljni da podele informacije o tome šta je njihova strana
2 radila. Mogu da budu zabrinuti za to kako su se sami vladali,
3 da li to podrazumeva neke rizike za njih, da li neko može da
4 izvrši odmazdu u odnosu na njih. Na primer, nemojte izvoditi
5 vojne aktivnosti u blizini civilnog područja, jer smo mi onda
6 u opasnosti i možemo mi da izvedemo kontra napad.

7 P. Ali, vi ste dali objašnjenje izazova sa kojima ste se
8 suočavali da biste stekli jednu zaokruženu sliku od ljudi iz
9 te zajednice u tom periodu, jer pod 1, u to vreme se vodio
10 rat, sve do juna 1992. -- 1999. godine, a vi ste se onda
11 bavili posledicama, zar ne, gde je trebalo puno vremena da se
12 ponovo uspostave red i zakon pod rukovodstvom UNMIK-a, je li
13 to tačno?

14 O. Tačno.

15 P. Dakle, vi ne biste na osnovu toga sugerisali da postoji
16 jedan procenat ljudi, koji ne žele da vam saopšte ključne
17 informacije o zločinima koji su izvršeni.

18 O. Ja mislim da je bilo ljudi koji su imali takve
19 informacije, i nisu želeli da to sa nama podele.

20 P. A, vi u to verujete na osnovu njihove reakcije, kada to
21 nisu hteli da vam kažu?

22 O. Takođe i ljudi kojih je bilo, koji bi nam rekli "o tome
23 ne želim da govorim". I uveren sam da je bilo takvih
24 slučajeva. Ne mogu vam navesti tačan procenat.

25 P. U redu. Dakle, to bi mogao biti samo jedan incident.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 46

1 O. Ne, ne. Nije, nije bio samo jedan takav incident ili
2 događaj.

3 P. Da li je moglo biti 10 takvih?

4 O. Pa, ja zaista sada nisam u poziciji da vam navedem
5 nekakav konkretan, takvu neku konkretnu brojku, ali ću reći,
6 da u celom kontekstu našeg rada, bilo ih je više od 10.

7 P. Izvinjavam se što insistiram na tome. Može da vam se čini
8 da sam previše uporan ili tvrdoglav, ali za sudije je važno da
9 znaju šta se može izvući kao zaključak iz vašeg svedočenja. U
10 suštini, vi niste voljni da navedete svoj stav o tome, koji je
11 procenat bio takvih Albanaca sa kojima ste razgovarali, za
12 koje je bilo jasno da bi mogli nešto relevantno o zločinima da
13 vam ispričaju, ali su to zadržavali za sebe iz razloga koji su
14 prvenstveno podrazumevali strah, a ne njihovu lojalnost?

15 O. Izvinjavam se, ali nisam siguran da sam dobro razumeo ovo
16 pitanje.

17 P. U redu. Pročitaću vam to ponovo.

18 "...pretpostavljam da vi ili niste u mogućnosti ili niste
19 voljni da nam kažete koji smatrate -- koliki smatrate da je
20 bio procenat Albanaca sa kojima ste razgovarali. Pod tim
21 podrazumevam vi svi kao Human Rights Watch zajedno, a ne vi
22 lično, za koje je bilo jasno da bi bili u mogućnosti da vam
23 ispričaju nešto relevantno u vezi sa nekim zločinom, ali da to
24 zadržavaju za sebe zbog straha kao prvenstvenog razloga, a ne
25 zbog njegove lojalnosti.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 47

1 G. TIEGER: [Prevod] Prigovor.

2 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Odbacuje se.

3 Odgovorite na pitanje, molim vas.

4 SVEDOK: [Prevod] Ne mogu navesti konkretnu brojku. Nisam
5 u mogućnosti.

6 G. EMMERSON: [Prevod]

7 P. Dobro. Čak ni neki procenat?

8 O. Ne, nisam u poziciji da vam navedem nekakve brojčane
9 podatke.

10 P. Ali, nekako bih hteo da sagledam vaše dokaze uzeto u
11 celini, i u vezi s tim da tome pristupim slično i da vas pitam
12 kakav je bio obrazac koji ste opisali na osnovu istraživanja
13 Bena Warda o tome, na koji način su bili zlostavljani Srbi ili
14 manjine, u vreme kada su se izbeglice vratile posle Kumanova.
15 Dakle, to je period na koji vas molim da se usredsredite. Da
16 li vam je to jasno?

17 O. Da.

18 P. Molim da pogledamo vašu izjavu.

19 G. EMMERSON: [Prevod] Mi smo to već radili, ali pročitao
20 bih je. To je 075552.

21 P. To je izjava, koju ste napisali i o tome razgovarali sa
22 Tužilaštvom. Ona je iz aprila 2019.

23 G. EMMERSON: [Prevod] Molim sa pogledamo 79. pasus. To je
24 na strani broj 60 -- ne 16.

25 P. Vi tu kažete:

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 48

1 "Pregledao sam izveštaj Human Rights Watch-a, naslovljen
2 'Zlostavljanje Srba i Roma na novom Kosovu', iz avgusta 1999.,
3 koji je napisao Ben Ward. U tom izveštaju se između ostalog
4 navodi sledeće:

5 'Albanski civili, su učestvovali u velikom broju
6 slučajeva paljenja i pljačkanja imovine Srba i roma. Tu ću se
7 zaustaviti.'"

8 Dakle, po civilima se misli na civile u toj rečenici, je
9 li tako? Na ne-borce?

10 O. Da.

11 P. I to ne zato što je to bilo nakon kraja rata, već zato
12 što su to jednostavno bili civili, nisu imali nikakvu vezu sa
13 OVK.

14 O. Ovde se misli na one koji nisu bili pripadnici OVK.

15 P. Upravo tako. Slažete se da je bilo puno civila koji su
16 direktno učestvovali u neprijateljstvima tokom sukoba i koji
17 su se borili zajedno sa OVK, i koji su imali uniformu, ili
18 nisu imali uniformu, koji su se borili u svojim selima, i bili
19 su lojalni OVK?

20 O. Vi ste više upoznati sa odredbama Međunarodnog
21 humanitarnog prava, ali kada civili uzme oružje u ruke, on
22 aktivno učestvuje ili doprinosi pitanje i više nije civil
23 [govornici se preklapaju].

24 P. Upravo tako. Ovde se misli na same civile, nakon sukoba,
25 nakon -- u trenutku kada postoji primirje.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 49

1 O. Oni nisu pripadnici OVK, ako na to mislite.

2 P. Dakle:

3 "Albanski civili su učestvovali u velikom broju slučajeva
4 paljenja i pljačkanja imovine Srba i civila, a u nekim
5 slučajevima, prilikom nasilnih napada na njihove komšije,
6 izbeglice koje se vraćaju, mnoge od njih su izgubile imovinu
7 usled pljački i paljenja pre juna, su učestvovali u progonu
8 Srba i Roma iz njihovih kuća."

9 Dakle, ovde se pominju civili, misli se na obične civile.

10 O. U ovom kontekstu da.

11 P. I dakle, ovde se govori o civilima koji su takođe
12 učestvovali u progonu Srba iz njihovih kuća, domova

13 O. Da.

14 P. Da li možete to da kvantifikujete, kad kažete puno,
15 veliki broj slučajeva. Brojčano, o kom broju govorimo?

16 O. Morao bih da pogledam.

17 P. Očigledno postoji razlika između velikog broja i nekih
18 slučajeva, jel' tako? Neki su dali veliki doprinos. Dakle,
19 civili su bili odgovorni za veliki broj. Da li to prihvatate?

20 O. Da. Slažem se s tim.

21 P. Da li biste rekli da, koliko se vi sećate, pljačkanje i
22 paljenje, ne toliko napadi na ljude, već paljenje i pljačkanje
23 i teranje Srba i Roma iz njihovih domova, to su u više od 50%
24 slučajeva radili civili, ili ne možete da kažete?

25 O. Morao bih detaljnije da pogledam u ovaj izveštaj.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 50

1 P. U redu.

2 "Najozbiljniji slučajevi nasilja, da li mislite -- ovde
3 se misli na nasilja protiv ljudi, dakle -- dakle najozbiljniji
4 slučajevi nasilja, su bili slučajevi koji su -- su bili dela
5 koja su izvršili pripadnici OVK."

6 O. Oprostite, gde je to? Aha, sledeća rečenica.

7 P. Dakle, da li se ovde misli na slučajeve nasilja protiv
8 ljude ili protiv imovine?

9 O. Morao bih da pogledam, ali pretpostavljam da se radi o
10 slučajevima protiv ljudi.

11 P. Kada kažete "najozbiljniji", to nije brojčano
12 kvantifikovano, već hoćete reći da su to ozbiljniji slučajevi.
13 Da li biste rekli da je bilo manje od 10 slučajeva ubistava
14 koji se navode u ovom izveštaju ili ne možete da kažete. Da li
15 se radi o broju koji je manji od 10.

16 O. Siguran sam da je bilo nekoliko većih, značajnijih
17 slučajeva, dakle, da smo imali jedan slučaj gde je bilo više
18 ubijenih.

19 P. Imali smo jedan slučaj u izveštaju, gde smo imali dva
20 para starijih lica, mislim da je to bilo u Prizrenu i njihovi
21 muževi su otišli na pijacu, nakon što su ih zlostavljali ljudi
22 koji su nosili oznake OVK, i onda kada su se vratili, zatekli
23 su ubijene supruge.

24 O. Ne sećam se toga.

25 P. No, u svakom slučaju, vi su suštini kažete, da je bilo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 51

1 slučajeva, ali s ozbirom na celokupni sukob, to je bio mali
2 broj slučajeva, kada se smatralo da su vojnici OVK bili
3 učesnici. I to je bilo zato što su ti ljudi imali uniforme ili
4 zato što se za njih znalo, zato što su bili poznati. Ali, po
5 mom najboljem sećanju bilo je nekih, značajnijih slučajeva
6 nakon juna, koji su bili više istaknuti, za koje se više
7 znalo. Mislim da je jedan bio na Kosovu polju, mislim da je
8 jedan bio u gračanici, zatim smo imali i dva konvoja koja su
9 napadnuta. Jedan od tih konvoja su pratile snage KFOR-a,
10 pratili su Srbe koji su odlazili iz kolja [sic] --

11 P. I imamo i slučaj iz Belog Polja, zar ne?

12 O. Ne sećam se.

13 P. No u svakom slučaju, bilo je više slučajeva, gde se moglo
14 reći, da su -- da je teško nasilje izvršeno nad pojedincima da
15 su to uradili ljudi, za koje se moglo reći da su to bili
16 pripadnici OVK. Dakle, to se dešavalo u periodu između 12.
17 juna, dakle sporazuma u Kumanovu, i tzv. povlačenja srpskih
18 snaga sa Kosova, a ovaj izveštaj iz avgusta. Međutim, u
19 septembru je OVK raspuštena i razoružana. Dakle, to su ti
20 vremenski okviri o kom govorimo. Rečeno mi je da klimate
21 glavom, ali to mora da uđe u zapisnik, pa vas molim da
22 odgovorite. Mislim da sam rekao da govorimo o relativno
23 kratkom vremenskom periodu između sporazuma iz Kumanova, nakon
24 čega su se srpske snage povukle, i određenog datuma u
25 septembru, kada je OVK raspuštena i razoružana.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 52

1 O. Mislim da je to bilo 19. septembra.

2 P. 19-tog. To je period od 3 meseca.

3 O. Otprilike da. Malo više.

4 P. I već ste rekli da je u tom periodu bilo puno slučajeva
5 da su civili naneli štetu imovini civila. I govorili ste o
6 slučajevima kako je to bilo kad su se vraćale izbeglice itd.

7 Mislim da ste već prihvatili ovo što ću reći, ali tačno
8 je da budući da se tokom tog perioda OVK smatrala pobednikom
9 koja je osigurala izvestan oblik nezavisnosti Kosova itd.,
10 ljudi jesu nastojali da se pripadnicima OVK, a zapravo, to i
11 nije baš bilo tako.

12 O. Mislim da sam rekao, da je moguće da je bilo takvih
13 slučajeva, da su ljudi to uradili.

14 P. I očigledno je postojao motiv zašto su to ljudi radili u
15 trenutku kada je ostvarena, izvojevana pobeda, i srpske snage
16 su bile prisiljene da se povuku, i ljudi su hteli da kažu "ja
17 sam bio uz one koji su to uradili", a ne, bio jedan od onih
18 koji nisu hteli da prisupe borbi.

19 O. Mislim da postoje dva odgovora na to vaše pitanje. Prvi
20 je da nema sumnje, da je bilo pojedinaca koji su preuveličali
21 vlastitu ulogu u borbi, a istovremeno, verovao sam i tada, a
22 verujem i danas, da je to nosilo sa sobom i određene rizike,
23 zato što je bilo onih koji su istinski podneli žrtvu i oni
24 nisu tolerisali one koji su se lažno prikazivali, kao borci,
25 kako bi imali koristi od popularnosti OVK.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 53

1 P. Dakle, u tom kontekstu da su ljudi govorili da su bili
2 borci učesnici itd. Vi ste rekli, da je bilo kredibilnih
3 dokaza da su vojnici OVK učestvovali u tim događajima. Ali,
4 istinsko pitanje je, da su ljudi mogli biti jedan dan
5 pripadnici OVK, sutra nisu, dakle čuli smo o tome. I dakle, da
6 se onda ponovo vrate da budu pripadnici OVK itd.

7 O. Ne bih mogao o tome ništa da kažem.

8 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sačekajte trenutak.
9 Ako pogledate redove -- redove od 4 do 25 na prethodnoj
10 stranici, vidite da stalno prekidate svedoka. Znam da to ne
11 radite namerno, ali jako je teško prevodiocima da prate.

12 G. EMMERSON: [Prevod] Zaista ću pokušati da izbegnem da
13 to radim. Ja to ne radim namerno.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Znam, ali vam
15 kažem, zato što je teško prevodiocima da prate.

16 G. EMMERSON: [Prevod] Zaista znam da nisam 'žutokljunac'
17 i ne bih trebalo da pravim takve greške. Izvinjavam se. Dakle,
18 govorimo o periodu od juna do septembra. I tada su se
19 pripadnici OVK vraćali svojim kućama upravo kao i civili, zar
20 ne?

21 O. Da.

22 P. I, imamo dakle ljude koji su se vraćali svojim kućama, i
23 koji su bili pripadnici OVK i dejstvovali u potpuno drugim
24 delovima Kosova, i koji se sada vraćaju u svoje domove.

25 O. U velikoj meri, ali ne isključivo, borci OVK su se borili

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 54

1 u krajevima iz kojih su poticali. Neki od njih možda i nisu
2 napustili svoje domove, a neki jesu. Ne bih mogao da kažem.
3 P. Vratimo se sada na vašu izjavu i u pasusu 79, u citatu
4 izveštaja Human Rights Watch-a, vi kažete negde na sredini
5 kažete:

6 "Najteži slučajevi nasilja su međutim bili oni, koji su
7 izvršili -- dela koja su izvršili pripadnici OVK. Iako je
8 rukovodstvo OVK izdalo izjavu 20. jula, i osudilo napade na
9 Srbe i Rome, i politički vođa OVK javno to osudio, javno
10 osudio masakr od 23. jula, kada je ubijeno 14 srpskih seljaka,
11 i dalje ostaje nejasno da li su ti slučajevi premlaćivanja
12 ubistava izvršeni od strane lokalnih jedinica OVK, a da to
13 nije -- za to nije postojalo zvanično odobrenje, ili da li je
14 to predstavljalo koordinisanu politiku OVK." Kraj citata.

15 Tu ću se zaustaviti. Ono što me sada interesuje, i dalje
16 je nejasno, da li su ti slučajevi premlaćivanja i ubistava,
17 izvršile lokalne jedinice OVK, bez zvaničnog odobrenja, ili
18 pak predstavljaju koordinisanu politiku OVK.

19 To pitanje koordinisane politike OVK je upravo ono što me
20 sada interesuje. Već ste nam rekli, da do kraja, a uključujući
21 ovo vreme, ukoliko je postojalo odobrenje za neku aktivnost u
22 zoni, komandant zone je imao tu autonomiju da odobri da se
23 nešto uradi ili spreči. Viče [sic] -- i vi ste nam juče
24 govorili o tome koliko su bili moćni ti komandanti zona, i u
25 kojoj meri je sve to bilo decentralizovano.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 55

1 Vi ste nam rekli da ne iznosite bilo kakve optužbe, da su
2 neka konkretna lica izvršila krivična dela, ali vi ne kažete
3 da je i dalje ostalo nejasno da li je to bila koordinisana
4 politika Glavnog štaba OVK. Vi to ne tvrdite, zar ne?

5 O. Ono što ovde piše u izveštaju da u to vreme, 1999., nama
6 nije bilo jasno, u kojoj meri su ti slučajevi napada, nasilja,
7 premlaćivanja i ubistava, bili izvršeni i u kojoj meri od
8 strane lokalnih snaga, i da li se radilo o koordinisanoj
9 politici, koju je sprovodio Glavni štab. Dakle, to nam nije
10 bilo jasno. Mi u to vreme nismo imali dokaze o tome.

11 P. I, kada ste govorili -- razgovarali sa g. Thačijem, vi
12 ste rekli da je bilo izjava o tome da to treba osuditi,
13 kritikovati itd., i - ali da moraju više da urade o tome, zato
14 što se činilo da to bezakonje izbija na sve strane, i da, iako
15 se radi o ograničenom broju slučajeva, čini mi se da su ta
16 dela radili ljudi koji su bili pripadnici OVK, i imali unif --
17 i bili u uniformi OVK?

18 O. U to vreme, a i dan-danas, smatramo da prisutnost
19 intenzitet krivična dela koja su tada izvršena, je bila takva
20 da je OVK morala da odreaguje na to zato što je to doseglo
21 takav nivo, da je -- sus trane u sukobu morale da preuzmu na
22 sebe, iako se sukob već zvanično bio -- zvanično bio okončan.
23 Dakle, strane su morale makar da sprovedu istragu, i da kada
24 mogu preduzmu mere kako bi se umanjio takav broj slučajeva.

25 P. Razumem. I ono što je jasno, a što se na sledećoj

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 56

1 stranici navodi, je:

2 "Da učestalost i težina takvih slučajeva zlostavljanja,
3 iziskuje da rukovodstvo OVK preduzme brze i odlučne mere kako
4 bi bili sprečeni."

5 O. Tako je.

6 P. I zatim dalje u izvešt -- izjavi -- ka -- vi kažete, znam
7 da ste rekli da ste pročitali o tome u izveštaju Dicka
8 Martyja, odn. ja sam rekao da ste čitali o tome u izveštaju
9 Dicka Martyja, a vi ste rekli ne, ne, nije tako. Ali da nešto
10 proverimo. Možda sam nešto pogrešno razumeo. Ovde piše:

11 "Ovaj izveštaj je sastavljen sledeći istu metodologiju
12 koja je ranije opisana, i verujem da je tačno. Kada je reč o
13 izrazu i dalje ostaje nejasno, da li su ti slučajevi
14 premlaćivanja, ubistava izvršeni od strane lokalnih jedinica
15 OVK bez zvaničnog odobrenja, ili pak predstavljali
16 koordinisanu politiku OVK. Stepem koordinacije mi nije tada
17 bio jasan, ali vremenom mi je postalo jasnije na temelju
18 drugog istraživanja, uključujući zaključaka martijevog
19 izveštaja, a to je da je nasilje bilo, u značajnoj meri,
20 vršeno na koordinisani način. Dakle, vi ovde niste došli kao
21 veštak, i nije krucijalno pitanje da li se vaše mišljenje
22 promenilo čitajući različite stvari, ali nakon opsežnog
23 istraživanja, koje je rađeno tokom više godina, mi nemamo
24 dokaze o tome da je, a to je onaj najveći, najveća optužba
25 koja je izneta na račun OVK da je OVK bila uključena u

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 57

1 trgovinu ljudskim organima.”

2 Ono što hoću da kažem, je da ne posto -- nema dovoljno
3 dokaza o tome da se radilo o koordinisanoj aktivnosti, koja je
4 predstavljala strategiju OVK?

5 O. Da bih vam odgovorio na veše pitanje, moramo malo da
6 objasnim neke stvari. Ne znam da li imamo vremena pre pauze.

7 P. Da li zavisi -- sve zavisi koliko vam je vremena
8 potrebno.

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
10 mikrofon]

11 G. EMMERSON: [Prevod] Izvinite što vas prekidam, ja ću
12 završiti za 10 minuta sa ispitivanjem. Ne bih hteo da vas sada
13 teram da o tome govorite, već nemojtue [sic] -- sad dodavati
14 objašnjenje od 10 minuta, već me interesuje, da li je to bio
15 zvaničan stav Human Rights Watch-a u to vreme?

16 O. Koji položaj?

17 P. Ono što je ovde opisano.

18 O. Tako je.

19 P. I šta god da ste u međuvremenu saznali, je materijal koji
20 ste pročitali, a koji je napisao neko drugi?

21 O. To nije tačno.

22 P. Recite nam koji je to onda dodatni materijal?

23 O. Vrlo rado, neće trajati 10 minuta. Ključni izraz je druga
24 istraživanja. Dakle, ja ovde navodim niz stvari, najpre, naše
25 vlastito istraživanje, jer nakon ovog izveštaja iz avgusta, mi

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 58

1 smo naveli izveštaj po naređenju, gde smo naveli dodatni
2 materijal. I takođe i materijal u vezi sa zločinima OVK.
3 Dakle, to je bilo dodatno istraživanje koje smo mi sproveli.
4 Pored toga, ima i postoje izveštaji međunarodnih organizacija,
5 mislim najpre na izveštaj OEBS-a u slici i priči, drugi tom,
6 gde se radi o zlostavljanju -- slučajevima zlostavljanja nakon
7 juna, zatim mislim i na izveštaje Amnesty International-a i
8 drugih kredibilnih međunarodnih organizacija. Takođe smo
9 dobili izveštaj od UNMIK-a ili KFOR-a, koji su jasno pokazali
10 da je OVK vršila zlostavljanja uprkos političkog pritiska
11 rukovodstva da se o tome ne govori, a to je sad zasebno
12 pitanje. I sada bih se osvrnuo na nešto gde se -- u smislu da
13 se ne slažem sa vašim zaključkom, to se odnosi i na izveštaj
14 Dicka Martyja i hteo bih da istaknem da je -- da njegov
15 izveštaj nije bio kraj cele priče. Izveštaj Dicka Martyja je
16 doveo do toga, da je Evropska unija obrazovala specijalnu
17 istražnu glavnu grupu, i dopustite mi da završim ono što sam
18 rekao -- i na čelu te radne grupe je bio jedan viši američki
19 diplomat -- diplom -- diplomata, Clint Williamson, koji je bio
20 i na čelu pravosuđa u UNMIK-u 1999.

21 I ako pogledate završnu izjavu g. Williamsona, po
22 okončanju rata SIRG-a, mislim da je to bilo 2014., on vrlo
23 jasno kaže, da je njihov zaključak, ne bih sada hteo da kažem
24 da je ovo citat, možemo videti šta je tačno rekao doslovce,
25 ali on je rekao da je njihov zaključak u velikoj meri u skladu

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 59

1 sa zaključcima izveštaja Dicka Martyja.

2 Dakle, oni su razgovarali sa stotinama ljudi, mislim na
3 SIRG, i konstatovali su da je postojala klima zastrašivanja,
4 dopustite mi da završim, Hvala.

5 I vi ste pomenuli pitanje trgovine ljudskim organima. Oni
6 su rekli, a ja se sada pozivam na SIRG --

7 P. Oprostite, ja ću vas prekinuti trenutak.

8 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Daću vam još pet
9 minuta.

10 G. EMMERSON: [Prevod] Da, ali sada imamo sledeći problem.
11 Istrana Williamsona, je dovela do obrazovana Specijalizovanog
12 Tužilaštva.

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da završite.

14 SVEDOK: [Prevod] Ono što hoću da kažem je sledeće. Vi ste
15 rekli da su optužbe za trgovine ljudskim organima odbačeni.
16 Mislim da ste rekli da nije dalje vođena istraga o tome.

17 G. EMMERSON: [Prevod]

18 P. Da.

19 O. To nije tačno. SIRG jeste vodio istragu o tome, i mislim
20 da tačno citiram, oni su rekli da postoje jake indicije o
21 malom broju takvih slučajeva, ali ono što preostaje, nekih 400
22 ljudi za koje se ne zna šta je s njima bilo nakon juna. Dakle.
23 Dakle, to je čitav korpus istraživanja na koje se ja pozivam.

24 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala, Svedoče.

25 Izvolite, g. Emmerson.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 60

1 G. EMMERSON: [Prevod]

2 P. Iz različitih razloga, ja neću sada ulaziti u to da je
3 primereno da se sada iznose zaključci Clinta Williamsona u
4 pogledu onoga, što je -- o čemu je vodilo istragu
5 Specijalizovano Tužilaštvo, a na kraju nije podiglo optužbe.

6 Međutim, ono što ja hoću da vidim, je kada govorimo o
7 ovom periodu, tu se govori o koordinaciji politike, a vi ne
8 možete da kažete da ima neki konkretan slučaj, dakle, postoji
9 dakle, konkretan slučaj, a bilo ih je između 10 ili 20 možda,
10 koji pokazuje da je za njih postojalo odobrenje. Dakle, možda
11 su to odobrili lokalni komandanti, možda se radilo o
12 slučajevima nasilja koji su izvršili najmlađi borci OVK.

13 Ali, nemate nikakve konkretne dokaze koje biste mogli
14 izneti, koji pokazuju na nešto više od toga.

15 O. Ono što ja ovde kažem je, da na osnovu brojnog
16 istraživanja, koje je obavljeno nakon izveštaja iz 1999., ja
17 sam ih pročitao, pročitao ta istraživanja, i došao do
18 zaključka, da je postojao viši stepen koordinacije, nego što
19 sam verovao da je to bio slučaj u početku.

20 P. Jasno je da nije na vama da donosite zaključak o tome da
21 li se to radilo o jednoj centralizovanoj politici koja je
22 vođena.

23 I poslednja tema koju bih dotakao, a u vašim izveštajima
24 o zatoča -- o slučajevima zatočavanja, mislim na izveštaju "po
25 naređenju", vi ste prestali da slučajeve nasilja nazivate

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 61

1 "ratnim zločinima", i kažete da su to "slučajevi zlostavljanja
2 nakon okončanja sukoba."

3   Možete li nam objasniti zašto ste to uradili?

4 O.   Morao bih da pogledam, ali verujem vam na reč, a ako je
5 promenjena formulacija. Ja ne bih mogao da govorim o nekim
6 konkretnim pasusima, morao bih da vidim koji je kontekst.

7 P.   Ali uopšteno govoreći, interni oružani sukob okončan je
8 12. juna 1999.?

9 O.   Tako je.

10 O.   I kao posledica toga, međunarodno humanitarno pravo je
11 prestalo da se primenjuje, i počelo da se primenjuje
12 međunarodno pravo o ljudskim pravima.

13 O.   Da.

14 P.   I Human Rights Watch -- koji je bio pravni značaj
15 povlačenja nakon sporazuma iz Kumanova. Dakle, međunarodno
16 humanitarno pravo nije bio odgovarajući korpus prava koji se
17 primenjivao.

18 O.   Kada je reč o krivičnim delima koji su izvršena nakon
19 juna 1999., da, tako je.

20 P.   I Human Rights Watch u jednom od izveštaja potom opisuje
21 kako je Carla del Ponte pozvala -- kako je Carla del Ponte
22 pozvana da usredsredi svoju pažnju na krivična dela koja su
23 izvršila -- koja je izvršila OVK, i ona je u dva slučaja i
24 pokrenula istragu, i onda u oktobru 2000., vi konstatujete da
25 se ona obratila Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija, i

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 62

1 tražila da se produži mandat MKSJ-a, zar ne?

2 G. TIEGER: [Prevod] Ulažem prigovor. Mislim da sada
3 ulazimo u jedno drugo područje relevantnosti, koje nije za
4 ovog svedoka, i to je naša konstantna pritužba, svedok ne može
5 da govori o ovom, ovo je sada pravno pitanje.

6 G. EMMERSON: [Prevod] Pa, najpre naša pritužba o
7 svedočenju iznošenju mišljenja je odbačeno. Mi sada
8 primenjujemo pravila koja su nam nametnuta.

9 Pod 2, ova organizacija tvrdi da ima ekspertizu u pogledu
10 međunarodnog humanitarnog prava. Ovaj svedok kaže, da je expert
11 za međunarodno humanitarno pravo i vaša organizacija je
12 zaključila da se oružani sukob okončao 12. juna, i da sve
13 nakon toga nije predmet međunarodnog humanitarnog prava. Oni u
14 vlastitom izveštaju to kažu, a Tužilac MKSJ-a je rekao da je
15 ona morala da podnese zahtev a nije uspela u tome, da se
16 produzi mandat MKSJ-a, sve dok nije okončano nasilje u
17 Makedoniji, što je zaseban sukob.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Odbija se prigovor.
19 Nemojte sada ulaziti u pravnu raspravu sa svedokom, on nije
20 pravnik.

21 G. EMMERSON: [Prevod] U svom -- jednom od svojih
22 izveštaja, vi ste naveli da je Carla -- da se Carla del Ponte
23 obratila Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija, kako bi dobila
24 produženje mandata MKSJ na period posle juna 1999. godine. I
25 tada ističete da kada je izbio sukob u Makedoniji [sic] -- je

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Emmerson (Nastavak)

Strana 63

1 ustanovila da može sama da redefiniše mandant MKSJ, jer je
2 mandat te ustanove bio povezan sa postojanjem oružanog sukoba.
3 O. Ne sećam se tog tačno izveštaja, ali to bi bilo saglasno
4 sa našim pristupom radu.

5 G. EMMERSON: [Prevod] Nemam više pitanja. Hvala vam.

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sada ćemo napraviti
7 pauzu od pola sata. Nastavićemo sa radom u 25 do 12:00h.

8 Svedoče, Sudska poslužiteljka će vas izvesti iz sudnice.

9 [Svedok privremeno napušta sudnicu]

10 G. EMMERSON: [Prevod] Oprostite --

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Prekidamo sednicu,
12 i nastavljamo sa radom u 11:35h.

13 --- Pauza u 11:04h

14 --- Nastavak sa radom u 11:35h

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim Poslužiteljku
16 da uvede svedoka u sudnicu.

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Roberts, koliko
18 predviđate da će vam biti vremena potrebno?

19 G. ROBERTS: [Prevod] Da, imam vrlo tačnu procenu. Neće mi
20 uopšte biti potrebno vreme za ispitivanje svedoka.

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] A, kako stoje
22 stvari sa vama, g. Ellis?

23 G. ELLIS: [Prevod] Pet minuta.

24 [Svedok nastavlja sa svedočenjem]

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Abrahams,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 64

1 spremni smo da nastavimo sa radom. Sledeći će vas ispita --
2 ispitivati Branilac g. Krastićija [sic] -- g. Ellis. On se
3 nalazi sa vaše desne strane.

4 Unakrsno ispituje g. Ellis:

5 P. Dobro jutro, Svedoče.

6 O. Dobro jutro.

7 P. Ja želim da vam postavim samo mali broj pitanja i
8 uglavnom na osnovu vašeg svedočenja pred MKSJ 2009. godine.

9 G. ELLIS: [Prevod] Molim da se na ekranu predoči dokument
10 iz predmeta IT-05-87.1. Potrebne su nam strane zapisnika iz
11 tog predmeta T3977 do T4052. Počecemo od reda 19.

12 P. U ovom delu ispitivanja vam postavljaju pitanja u vezi sa
13 razgovorima koji ste vodili. Nadam se da vam je na ekranu
14 predočeno sledeće pitanje:

15 "Juče ste nam rekli da ste počeli da snimate razgovore sa
16 svedocima i sa žrtvama, kada je počela era digitalizacije.
17 Možete li da nam kažete, da li ste 1998. i 1999. godine tu
18 vrstu metodologije uopšte uzev primenjivali u Makedoniji, u
19 Albaniji i na Kosovu?"

20 Odgovor:

21 "Uopšte uzev, nismo se služili tom metodologijom."

22 To je tačno, zar ne?

23 O. To je tačno.

24 P. Sledeća stavka.

25 "Hvala. Da li su žrtve i svedoci potpisivali izjave koje

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 65

1 su davali?"

2 A onda vidimo odgovor koji ste vi dali na sledećoj
3 stranici.

4 "Ne. To nije postupak kakav sledi organizacija Human
5 Rights Watch."

6 I to je tačno, zar ne?

7 O. Da, i to je tačno.

8 P. Sada ću pročitati još jedan odlomak sa ove stranice
9 zapisnika. Postavljeno vam je pitanje u vezi sa usmenim
10 prevodiocima koje ste koristili, i vaš odgovor se vidi počev
11 od reda 7.

12 "Naši usmeni prevodioci su bili fizička lica sa Kosova.
13 Među njima je u to vreme većina radila u svojstvu novinara, i
14 kasnije su izgradili karijere, kao profesionalni novinari u
15 međunarodnim medijima. Na primer, u *Associated Pressu*, u
16 agenciji *France press*, i u drugim agencijama."

17 I to je tačno, zar ne?

18 O. Da.

19 P. Postavljeno vam je pitanje, koje su jezike govorili
20 istraživači Human Rights Watch-a koji su u to vreme radili na
21 Kosovu i mislim da osim vas, ostali istraživači nisu govorili
22 albanski, je li to tačno?

23 O. Da, tako je.

24 P. I, Ben Ward, koji je konkretnije radio na Kosovu 1999.
25 godine, ni on nije vladao albanskim jezikom, je li to tačno?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Dodatno ispituje g. Tieger

Strana 66

1 O. Da, to je tačno.

2 P. Molim da sada pređemo na stranicu 4003. Pri dnu stranice,
3 u 21 redu stoji sledeće pitanje:

4 "Kada su u pitanju žrtve i svedoci sa kojima ste
5 razgovarali, da li ste im pružali priliku da ponovo počitaju
6 [sic] svoju izjavu, pošto je vi napišete?"

7 vaš odgovor:

8 "Ukoliko bi tražili da pregledaju izjavu, mi bismo im to
9 omogućili, ali obično oni to nisu tražili, pa je do takvih
10 situacija retko dolazilo."

11 I to je tačno? I taj vaš odgovor je tačan, zar ne?

12 O. Da, jeste.

13 G. ELLIS: [Prevod] Hvala, Časni Sude. Nemam više pitanja
14 za svedoka.

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala vam.

16 Ima li dodatnih pitanja?

17 G. TIEGER: [Prevod] Samo vrlo kratko, Časni Sude. Hvala
18 vam.

19 Dodatno ispituje g. Tieger:

20 P. Svedoče, na stranicama 104 i 105 privremenog zapisnika,
21 vi ste izneli stav, da je teško bilo razabrati ko je u glavnoj
22 komandi OVK. Takođe ste rekli, da vama nije omogućen uvid u
23 unutrašnju dokumentaciju OVK, u onoj meri u kojoj je uopšte i
24 postojala.

25 O. To je tačno.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Dopunsko unakrsno ispitivanje g. Kehoe

Strana 67

1 P. Prema tome, tačno je da vama nisu dostavljeni nalozi,
2 odluke, izveštaji, beleške sa sastanaka, dnevnic i tome
3 slično?

4 O. Da, i to je tačno.

5 G. TIEGER: [Prevod] Hvala vam. Nemam više pitanja.

6 G. KEHOE: [Prevod] Smem li ja nešto da prokomentarišem*

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite.

8 G. KEHOE: [Prevod] Ja bih želeo da postavim jedno
9 pitanje, u odgovoru na pitanje iz dodatnog ispitivanja.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite.

11 Dopunsko unakrsno ispitivanje g. Kehoe:

12 P. Na osnovu pitanja koje vam je postavio Tieger, vi ste mu
13 rekli, mislim da to stoji u stavu 36 na strani 6 beleške, da
14 ste imali ograničen uvid iz prve ruke u komandni lanac OVK, je
15 li to tačno?

16 O. Izvinite, o čemu govorite?

17 P. Pa, govorim o belešci sa pripremnog razgovora koje je
18 Tužilaštvo pripremlilo uoči vašeg svedočenja. I u toj belešci u
19 stavu 36 na strani 6, vi ste rekli da ste vi imali ograničen
20 uvid kako je funkcionisao zapovedni lanac unutar OVK, je li to
21 tačno?

22 O. Da li biste mogli da predočite taj dokument, jer ja se
23 toga ne sećam?

24 P. kako da ne.

25 O. Ne pokušavam da izbegnem odgovor na pitanje, jednostavno

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 68

1 se ne sećam.

2 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da se
3 dokument predoči na ekranu. Obraćam se Sudskoj službenici.

4 G. KEHOE: [Prevod] Pa, mogu ja da vam pročitam šta tu
5 piše, možda bi to bilo lakše.

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ne. Dajte da
7 predočimo dokument na ekranu. Imate li -- možete li da
8 ponovite o kojoj stranici i o kom redu je reč.

9 G. KEHOE: [Prevod] U pitanju je stav 36. Nažalost, nemam
10 uvid u elektronske brojke, jer se služim primitivno štampanim
11 primerkom tim beležaka.

12 P. Dakle:

13 "Vi ste Svedok W04408, koji se pominje u ovoj belešci i
14 tu stoji: "Svedok je uočio, da je imao ograničena saznanja o
15 zapovednom lancu unutar OVK, i nije o tome mogao da kaže ništa
16 više."

17 Da li vi to potvrđujete, da li ste vi zaista imali vrlo
18 oskudna saznanja, o komandnom lancu u OVK?

19 O. Da, to je tačno.

20 P. Hvala, Časni Sude.

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] -- Barhe ima neka
22 pitanja, nekoliko pitanja želi da vam postavi.

23 Ispituje Sudski Panel:

24 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Dobro jutro, g. Abrahams.

25 O. Dobro jutro.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 69

1 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Imam nekoliko pitanja za vas i
2 moje prvo pitanje glasi ovako. U razgovoru koji ste vodili sa
3 Tužilaštvom u septembru 2019., i u aprilu 2020., vi ste
4 izjavili sledeće, citiram:

5 "Do 1998. godine, bilo je moguće da se svaki Albanac koji
6 radi za srpske državne organe smatra kolaboracionistom. Tako
7 da je raditi izvan Prištine ili u ruralnom području za srpske
8 organe bilo vrlo rizično."

9 Radi zapisnika, citiram 075552 do 075558, stranica 18
10 stav 91.

11 G. Abrahams, sećate li da ste to rekli Tužilaštvu 2019. i
12 2020.?

13 O. Da sećam se.

14 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Možete li to detaljnije da nam
15 objasnite, zbog čega je bilo rizično raditi za državu izvan
16 Prištine i zbog čega je bilo važno da li osoba albanske
17 nacionalnosti radi u Prištini ili izvan nje u to vreme?

18 O. Da. Uopšte uzev raditi za srpske vlasti je bilo
19 problematično, naročito ukoliko su u pitanju bezbednosni
20 odroni, ali ne samo bezbednosni organi, to je bilo sagledavano
21 kao nelojalni čin, i mislim da sam ja pokušavao da razlikujem
22 Prištinu od unutrašnjosti, ne zbog toga što to u Prištini nije
23 bilo problematično, to je bilo problematično i u Prištini, već
24 zbog toga što uopšteno govoreći, oružano krilo OVK, je bilo
25 prisutnije i aktivnije izvan Prištine u unutrašnjosti. I van

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 70

1 Prištine je postojalo manje mehanizama zaštite pre svega,
2 manji broj predstavnika međunarodne zajednice je bio prisutan.
3 Mislim da govorimo o 1998., godine.

4 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da, tako je.

5 Jer, 1998. godine, posle marta meseca i događaja u
6 Drenici, visoko stepen pažnje je međunarodna zajednica
7 posvetila po [sic] Kosovu, tu sam bio i ja, ali i brojne
8 diplomate, brojni novinari i svi smo mi bili u Prištini, a
9 predstavnika međunarodne zajednice je bilo manje u
10 unutrašnjosti. Nadam se da sam odgovorio na vaše pitanje.

11 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da, jeste. I želeo bih da se
12 osvrnem i na sledeći stav u vašem razgovoru za Tužilaštvo, to
13 je stav 82. Vi ste tu rekli sledeće, citiram:

14 "Naročito posle sporazuma u kumanovu, optužbe ili navodi
15 o kolaboracionistima su postali izraženi. Ja se ne sećam da
16 sam lično sprovodio istraživanja o Albancima koji su uzimani
17 na metu ili ubijani, ali sam čuo verodostojne navode o
18 zastrašivanjima i nasilju nad pojedincima koji su optuženi za
19 kolaboraciju odn. saradnju sa srpskom državom."

20 Pre svega, moje pitanje je sledeće: sporazum iz Kumanova
21 je zaključen juna 1999., je li to tačno?

22 O. Tako je.

23 SUDIJA BARTHE: [Prevod] I vi ste rekli, g. Abrahams, da
24 se ne sećate da li ste lično vodili istraživanja o Albancima
25 koji su uzimani na metu ili ubijani, ali da ste čuli

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 71

1 verodostonje navode o zastrašivanju i nasilja nad pojedincima
2 koji su optuženi da saraduju sa srpskom državom.

3   Moje pitanje je sledeće: kada ste i od koga čuli te
4 navode. Na osnovu čega iznosite ovu izjavu?

5 O.   Da, Hvala vam. Glavno istraživanje, kao što ste već čuli,
6 su sprovodili moje kolege. Mislim da sam svoje zaključke izveo
7 na osnovu dva putovanja tokom kojih sam duže vreme proveo na
8 Kosovu posle juna 1999., verujem u avgustu i u decembru mesecu
9 te godine. I govorim o razgovorima koje sam vodio sa širokim
10 nizom različitih pojedinaca. U to vreme, mi smo održavali
11 tesnu komunikaciju sa lokalnim aktivistima, lokalnim i
12 međunarodnim novinarima, sa diplomatima [sic], i sa članovima
13 međunarodnih organizacija koji su aktivno dejstvovali na
14 Kosovu u to vreme, govorim o predstavnicima OEBS-a, UN-a, i
15 NATO snaga.

16   Ja posebnu težinu pridajem mišljenjima koje su izneli
17 neki od tih ljudi, pošto su neki od tih ljudi vodili istrage o
18 takvim slučajevima u ime Međunarodnih organizacija. O tome su
19 pisali izveštaje. Takođe sam i nezvanično razgovarao između
20 ostalih sa vojnicima KFOR-a, i neki od njih moram da kažem, su
21 preneli da se osećaju vrlo osujećeno i nezadovoljno u smislu
22 da vide kako dolazi do krivična dela za koji oni veruju da ih
23 izvršavaju pripadnici OVK, a da unutar svojih organizacija
24 imaju poteškoća da se o takvim problemima izveštava i da se ti
25 izveštaji uzmu u obzir.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 72

1 Dakle, oni su osećali da su pod političkim pritiskom, da
2 ne prijavljuju takve slučajeve, i mi se i na takve izjave
3 pojedinaca osvrćemo u našem -- našim izveštajima, i osvrćemo
4 se na izjave različitih pojedinaca, uključujući i izjavu
5 Bernarda Kouchnera na čelu UNMIK-a, i koji je odbacio navode o
6 krivičnim delima OVK, po našem mišljenju na neprimeren način.

7 Eto, na osnovu toga sam došla do tog zaključka.

8 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala vam. Ako se ne varam,
9 pomenuli ste međunarodne organizacije, pomenuli ste OEBS,
10 Ujedinjene nacije, NATO. Da li ste takođe bili u kontaktu i sa
11 međunarodnim organizacijama u to vreme?

12 O. Da, jesmo. Časni Sude, mi smo bili u kontaktu sa nizom
13 različitih nevladinih organizacija, uključujući i humanitarne
14 organizacije, bilo da je u pitanju agencija UN-a za izbeglice,
15 UNHCR, ili čitav niz drugih nevladinih organizacija koje su se
16 bavile humanitarnim radom. To su za nas bili bitni
17 sagovornici.

18 SUDIJA BARTHE: [Prevod] U istom tom stavu 82, izjave koju
19 ste dali Tužilaštvu, vi ste iznali jedno svoje mišljenje:

20 "...koje ste formirali na osnovu niza godina koje ste
21 proveli istražujući na Kosovu i tu piše da su pripadnici OVK
22 različite kategorije ljudi, kvalifikovale kao
23 'kolaboracioniste'."

24 Je li to tačno?

25 O. To je tačno.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 73

1 P. I vi ste izdvojili različite kategorije kolaboracionista.
2 Možete li da nam kažete nešto više o tome?

3 O. Da. Po mom mišljenju, najvećem riziku su bili izloženi
4 pojedinci koji su radili u redovima srpske policije ili drugih
5 bezbednosnih snaga srpske države. Takvi pojedinci su bili
6 nedvosmislen proglašeni kolaboracionistima ili izdajnicima.

7 Zatim, u drugoj kategoriji imamo radi koji nisu radili za
8 bezbednosne državne strukture, ali su radili za neke državne
9 strukture. Možda su radili, obavljali neki administrativni
10 posao. Mogli ste recimo da budete milicajac koji reguliše
11 saobraćaj, ili da se bavite nekim birokratskim poslom, ali ste
12 radili za državu ili za neki državni organ.

13 Dakle, ja sam ovde izneo 6 kategorija, ali sad navodim
14 kako je uopšte išla -- uopšte uzev, išla ta kategorijazcija.
15 Zatim imamo ljude koji su otvoreno kritikovali OVK. Bilo da su
16 kritikovali politike OVK, ili praksu OVK. Među takvima su bili
17 politički supravnici [sic], koji su se od OVK različili [sic]
18 razlikovali po političkim stavovima. To su mogli biti članovi
19 Demokratskog saveza Kosova, stranke LDK ili druge stranke. Oni
20 su prozivani da nisu patriote, i da se suprotstavljaju stvari
21 OVK.

22 Zatim su - imamo kategoriju lica koja nisu javno
23 kritikovala OVK, ali nisu na odgovarajući način ni podržavala.
24 I, ako je bilo sagledano da neka osoba ne podržava OVK, bilo
25 zbog komentara koje iznosi ili zbog svojih postupaka, i oni su

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 74

1 -- i takva osoba je mogla da bude klasifikovana u
2 kolaboracioniste.

3 I poslednji spisak, je bi -- poslednja kategorija ljudi,
4 su ljudi koji su se u kategorili kolaboracionista obreli iz
5 ekonomskih razloga i mislim da je i taj ekonomski razlog bio
6 valjan. U to vreme je došlo do opšte ekonomske zbrke i
7 preokreta na Kosovu. Javile su se prilike da se pojedinci
8 obogate finansijski i ekonomski i na zakonit i na nezakonit
9 način, s obzirom na to da je vladao veliki haos i da je
10 vladalo bezakonje. Pozivam se u tom zaključku, na veliki broj
11 razgovora koji sam vodio sa velikim brojem ljudi. Do brojnih
12 sukoba je dolazilo zbog suprotstavljenih ekonomskih i
13 finansijskih interesa i zbog pokušaja da neko prigrabi neki
14 ključni element kosovske ekonomije. Događalo se da neko bude
15 ozloglašen kao kolaboracionista, kako bi se ta osoba
16 marginalizovala ili uklonila čak i fizički, ali isključivo iz
17 poslovnih razloga.

18 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Razumem, nadovezujem se dalje i
19 osvrćem na stav 83 u vašoj izjavi Tužilaštvu. Vi ste tu rekli
20 sledeće:

21 "Na osnovu analize koju sam ja sproveo, odnos prema tzv.
22 Kolaboracionistima se promenio posle juna 1999. godine. Tada
23 je naglasak bio manje sa -- na onima koji su sarađivali sa
24 srpskim i jugoslovenskim bezbednosnim strukturama, uglavnom
25 zato što je većina takvih ljudi otišla sa Kosova.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 75

1 Zastrašivanje i nasilje, su se tada preusmerili ka onima koji
2 su prethodno obavljali administrativne funkcije, ili su imali
3 su različite političke, ekonomske ili poslovne interese.”

4 Da li vi ostajete pri tom svom iskazu?

5 O. Da, ostajem pri njemu. Ljudi koji su sarađivali ili
6 radili u bezbednosnim strukturama, oni su uglavnom otišli,
7 njima je bilo jasno da su oni bili u velikom riziku, bilo im
8 je jasno da su možda i neki među njima sami počinili ozbiljna
9 krivična dela, i oni su pobjegli.

10 I zbog toga se naglasak pomerio na druge kategorije ljudi
11 i taj svoj zaključak zasnivam na razgovorima koje sam vodio
12 dok sam se nalazio na Kosovu i na istraživanjima koje sam
13 sprovodio. U bezbroj navrata su mi lica u koje imam poverenja
14 bilo zvanično u formalnim razgovorima koje je vodio Human
15 Rights Watch zvanično ili nezvanično, u brojnim navratima su
16 mi dakle govorili o tome, da je dolazilo do brojnih sukoba oko
17 toga ko će kontrolisati glavne privredne sektore na Kosovu u
18 to vreme i optužbe za kolaboraciju za saradnju sa srpskim
19 organima su često korišćene u tom kontekstu.

20 Ne znam da li sam na odgovarajući način odgovorio na vaše
21 pitanje.

22 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. I još jedan komentar na
23 istu temu, u stavu 84 svoje izjave Tužilaštvu, pomenuli ste da
24 je dolazilo do neslaganja između izvesnih komandanata i
25 uticajnih pripadnika OVK, povodom toga ko će kontrolisati neke

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 76

1 ključne ekonomske sektore ili preduzeća. Sećate li se toga?

2 O. Da.

3 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Na osnovu čega ste vi izneli taj
4 stav u svojoj izjavi?

5 O. Pa, moj odgovor je sličan. Dakle, zasnivam taj zaključak
6 na informacijama koje sam dobio iz čitavog niza izvora, ili su
7 to istražitelji ili prosto zaposleni u OEBS-u u UN-u, u NATO
8 snagama, ili je reč o ljudima koji su radili za humanitarne
9 organizacije, ili je pak reč o aktivistima. Jer, svi smo mi
10 pokušavali da shvatimo kontekst u kome radimo, i kako bismo
11 bili Kadri to da uradimo, bilo je važno da shvatimo kakva je
12 uopšte uzev situacija, dakle dođu do nekog slučaja, do nekog
13 krivičnog dela, valjalo je shvatiti kontekst, i shvatili smo
14 da mi kao organizacija moramo time pobliže da se pozabavimo, i
15 zbog toga smo postavljali pitanja s tim u vezi. I neretko smo
16 dobijali odgovor, pa ovo je u stvari unutrašnji sukob oko
17 ekonomskih interesa.

18 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Moje sledeće pitanje bi bilo
19 upravo povezano sa tim. Da li imate neke konkretnije
20 informacije o tome ko je bio u sukobu sa kim, koji komandanti
21 ili uticajni pripadnici OVK su ulazili u sukob sa drugima.

22 O. Časni Sude, ne mogu napamet da vam dam odgovor na
23 pitanja, ali mogao bih time da se pozabavim, pa da vam
24 naknadno odgovorim, ako vas to zanima.

25 SUDIJA BARTHE: [Prevod] U redu je, hvala vam.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 77

1 G. Abrahams, sada imam nekoliko pitanja za vas u vezi sa
2 dva sastanka koji ste održali sa g. Thačijem u novembru 1998.,
3 i avgustu 1999. Moje prvo pitanje bi bilo sledeće. To dok ste
4 razgovarali sa Tužilaštvom, ste rekli da su se g. Thači ili g.
5 Limaj koji se predstavio kao Celiku, da su vam njih dvojica
6 rekli da dvojica srpskih novinara nisu prisustvovali vlastitom
7 suđenju?

8 O. Tako je.

9 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li se sećate koji vam je od
10 ove dvojice to rekao, g. Thači ili g. Limaj?

11 O. Voleo bih da budem precizan i tačan u svom odgovoru, ali
12 baš zbog toga se bojim da moram reći da se ne sećam. Čini mi
13 se da je to bio g. Thači, ali moram da budem oprezan, nisam
14 100% siguran.

15 SUDIJA BARTHE: [Prevod] U redu, Hvala. A, a da li vam je
16 g. Thači ili g. Limaj rekao zašto ta dvojica novinara nisu
17 bila prisutna na suđenju?

18 O. Mislim da nismo dobili odgovor na to pitanje.

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li ste postavili to pitanje?

20 O. Nisam siguran. Jedan opšti odgovor koji smo dobili,
21 odnosio se na bezbednosne razloge. Hoću reći konkretno da su
22 rekli da postoje vojne tajne, da postoji kodeks ponašanja u
23 kome je to uzeto u obzir, da su nam oni pokazali taj kodeks
24 ponašanja, ali jesu govorili o tome kakvi su bezbednosni
25 razlozi i kakve izazove to podrazumeva.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 78

1 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Takođe ste nam tokom ispitivanja
2 rekli da su vam g. Thaçi ili g. Limaj objasnili vama ili g.
3 Bouckaertu ako se ne varam, da ta dvojica novinara nisu imali
4 ni branioca na tom suđenju.

5 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li se sećate da li vam je to
6 rekao g. Thaçi ili g. Limaj?

7 O. Izvinjavam se, Časni Sude. Ne bih želeo da navedem nešto
8 u šta nisam siguran.

9 SUDIJA BARTHE: [Prevod] To je u redu. Da li je neko od
10 njih pomenuo, bilo g. Thaçi ili g. Limaj, zašto ti novinari
11 nisu imali branioca?

12 O. Po mom najboljem sećanju, mislim da su rekli, da im je
13 bilo dopušteno da nekoga kontaktiraju. Mislim da je to
14 navedeno u jednoj od mojih izjava, ili smo to naveli u
15 izveštaju. Oni su nekoga pozvali telefonom čini mi se da su
16 nam rekli tako. Ne znam da li je to tačno ili ne. A, taj čovek
17 koga su zvali nije došao i nije prisustvova.

18 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Mislim da ste nam juče takođe
19 rekli, da je odbijen vaš zahtev da posetite tu dvojicu
20 novinara. Da li se sećate da ste to juče rekli?

21 O. Da.

22 SUDIJA BARTHE: [Prevod] A, moje pitanje, izvinjavam se
23 što ponavljam, je opet bilo da li je taj zahtev odbio g. Thaçi
24 ili g. Limaj, ako se sećate?

25 O. Nisam siguran.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 79

1 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Kako biste uopšteno govoreći ili
2 ako možete i konkretnije opisali, kakav je bio odnos između g.
3 Tacija i g. Limaja. Na primer, da li ste mogli da zaključite
4 da li je jedan od njih pretpostavljen onom drugom, ili imaju
5 isti čin?

6 O. Pa, ne bih mogao da govorim o činovima, ali sam otišli sa
7 tog sastanka, sa definitivnim utiskom da je g. Thaçi više
8 rangiran od njih dvojice, da on ima najveću vlast. On je
9 uglavnom govorio na tom sastanku, mada ne znam da li je on
10 odgovarao na ona pitanja u vezi sa vašim pitanjima, kad ste me
11 pitali da li je on rekao određene stvari, ali on je bio taj ko
12 je uglavnom govorio, i imao je položaj koji je podrazumevao
13 veću vlast, bar kako smo mi to doživeli.

14 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Čini mi se da ste tokom
15 pripremnog razgovora sa Tužilaštvom, pozivam na paragraf 24
16 beleške sa tog pripremnog razgovora, koje je priprenilo
17 Tužilaštvo. Tu se kaže: "Jedan od njih dvojica je hvatao
18 beleške tokom sastanka."

19 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li je to tačno?

20 O. Da, po mom sećanju jeste.

21 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Možete li da kažete koji je od
22 njih dvojice hvatao beleške?" odgovor čini mi se da je to bio
23 g. Thaçi, ali nisam siguran. Izvinjavam se, nisam u mogućnosti
24 da precizno odgovorim na to pitanje.

25 SUDIJA BARTHE: [Prevod] U redu. Sada se vraćam na nešto

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 80

1 što vam je tokom unakrsnog ispitivanja sugerisao g. Kehoe,
2 Taçijev Branilac, čini mi se da je to bilo juče. Da li su g.
3 Taçi ili g. Limaj pomenuli, da se sumnja da je jedan od
4 dvojice srpskih novinara bio umešan u neke zločinačke
5 aktivnosti u Republici Srpskoj Krajini ili u Bosni tokom
6 1991., ili 1992. godine. Da li je neko od te dvojice to vama
7 pomenuo?

8 O. Ne. To nije pomenuto na tom sastanku.

9 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Imam još nekoliko pitanja u vezi
10 sa vašim drugim sastankom sa g. Taçijem, u njegovoj
11 kancelariji u Prištini, što se odigralo u avgustu 1999.
12 godine, ako se ne varam. Čini mi se da ste juče rekli, da je
13 taj sastanak bio na albanskom jeziku. Da li je to tačno?

14 O. Tačno.

15 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Uz pomoć prevodioca i prisustvo
16 prevodioca ili bez prevodioca?

17 O. Bez prevodioca.

18 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Dakle, tokom čitavog tog sastanka
19 kompletni razgovor vodio se na albanskom, a ne na engleskom
20 jeziku?

21 O. Koliko se ja sećam, pretežno smo razgovarali na albanskom
22 jeziku.

23 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li ste na sastanku bili
24 prisutni samo vi, g. Taçi ili je bilo i drugih?

25 O. Samo nas dvojica.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 81

1 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Ali, niste sasvim sigurni da li
2 je neko od vas govorio engleski, vi ili g. Thaçi?

3 O. Pa, moguće je da smo određene reči ili izraze koristili
4 na engleskom, kad bismo prešli na engleski, ali ceo sastanak
5 je uglavnom bio na albanskom jeziku.

6 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Da li vam je g. Thaçi na tom
7 sastanku rekao da on nije odgovoran ili nije zadužen da se
8 bavi navodnim kršenjima ljudskih prava ili međunarodnog
9 humanitarnog prava, koje su počinili pripadnici OVK, i da
10 treba da podnesete izveštaj relevantnim međunarodnim vlastima
11 kao što je UNMIK, a da će on vaš izveštaj proslediti tim
12 vlastima.

13 O. Ne sećam se da sam dobio odgovor tog tipa, Časni Sude.

14 SUDIJA BARTHE: [Prevod] U redu, Hvala, g. Abrahams. Da li
15 vam je g. Thaçi na nekom od sastanaka na kojima ste bili sa
16 njim u novembru 1998., ili avgustu 1999., šta će on lično
17 preduzeti da bi sprečio kršenja ljudskih prava i međunarodnog
18 humanitarnog prava od strane pripadnika OVK u budućnosti?

19 O. Koliko se ja sećam, on je osudio ta kršenja, ponovio je
20 opredeljenje i posvećenost OVK da poštuje međunarodno
21 humanitarno pravo i konkretno Ženevske konvencije, to je
22 svakako bio slučaj na prvom sastanku, a po mom najboljem
23 sećanju takođe i na drugom sastanku. I on naravno jeste osudio
24 neke od većih napada kao što je bio onaj napad na 14.

25 Poljoprivrednika.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 82

1 Kad je reč o konkretnim koracima, ne sećam se da su bile
2 pomenute bilo kakve konkretne aktivnosti koje bi on preduzeo
3 da bi ispitao naše tvrdnje ili na bilo koji drugi način se
4 pozabavio tim pitanjem.

5 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Time stižemo i do mog poslednjeg
6 pitanja. Kao što je navedeno u prip -- belešci sa pripremnog
7 razgovora sa Tužilaštvom, u paragrafu 35, g. Taçi ili
8 privremena vlada u to vreme vas nisu kasnije dalje
9 obaveštavali o tome. Da li je to tačno?

10 O. Tačno.

11 SUDIJA BARTHE: [Prevod] Hvala. Nemam daljih pitanja.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ja imam samo jedno
13 pitanje za vas.

14 Na prvom sastanku koji ste imali sa g. Taçijem i g.
15 Limajem, dok ste razgovarali o suđenju onim novinarima, da li
16 su oni pomenuli da je neki sudija doneo presudu?

17 O. Ne. Časni Sude. Ne sećam se da je bio pominjan bilo kakav
18 sudija. Ne.

19 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu, Hvala. Sada
20 Sudija Mettraux ima reč.

21 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala.

22 Imam više pitanja za vas, g. Abrahams, u vezi sa dva
23 aspekta vašeg svedočenja i pitanja koje su vam postavljale
24 strane u postupku. Jedna grupa pitanja odnosi se na ulogu i
25 vlast koji je imao g. Demaçi i kako ste vi to razumeli a drugi

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 83

1 deo odnosi se na neke aspekte vaših sastanaka sa g. Thačijem i
2 g. Limajem, posebno sastankom od 10. novembra 1998. godine.

3 Da počnemo od g. Demačija i uloge i vlasti koje je on
4 imao i kako ste vi to shvatili. Da vam sada ne pripisujem
5 određene iskaze, da li bi se pre moglo reći, da ste vi
6 razumeli da su njegova uloga i vlast u to vreme, više bili
7 takvi da je on bio rukovodilac u okviru OVK, pre neto lice
8 koje donosi odluke, i može da utiče na akcije i aktivnosti OVK
9 na terenu. Da li bi se tako moglo reći?

10 O. Da, Časni Sude. Mislím da je to dobar opis, ali u isti
11 mah treba reći da on nije bio [nejasno] čovek koji nije uopšte
12 imao nikakvog uticaja. On je bio istaknuta ličnost i poštovana
13 ličnost.

14 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] U tom kontekstu bih želeo da
15 pogledamo neke dokumente koje su nam strane u postupku
16 predočile. Prvi dokument je P377, pa molim da se to prikaže na
17 ekranu. Videćete za trenutak, g. Abrahams, da je to deo vašeg
18 izveštaja iz 1998. godine.

19 Zamoliću predstavnicu Sekretarijata da nam prvo prikaže
20 stranu 24. Hvala.

21 Nadam se da se sećate da vam je pokazan i pročitán ovaj
22 deo vašeg izveštaja koji počinje rečima "18. oktobra." I zatim
23 se govori o tome šta se dalje desilo sa g. Radoševićem i g.
24 Dobričićem. Da li se sećate da vam je taj deo izveštaja bio
25 pokazan?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 84

1 O. Da.

2 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Koliko razumem, to je deo
3 izveštaja koji ste vi lično pripremili. Da li je to tačno?

4 O. Da, to je tačno. Da, tako je.

5 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ako bismo mogli sada da
6 prikažemo sledeću stranu molim, a to je strana 25. Tu je sada
7 jedan paragraf koji počinje sledećim rečima, ja ću vam ga i
8 pročitati.

9 "27. novembra u čast dana albanske zastave, OVK je
10 oslobodila dvojicu novinara u prisustvu američnog diplomate
11 Williama Walkera, koji je na čelu Organizacije za bezbednost i
12 saradnju, odn. na čelu njihove misije na Kosovu. Takođe su
13 amnestirana i dvojica političkih aktivista, etničkih Albanaca
14 iz Demokratskog saveza Kosova, odn. LDK iz Mališeva, Jakup
15 Kastrati i Cen Desku koji su proveli tri nedelje u zatvoru
16 OVK." Saopštenje za javnost OVK, objavljeno 27. novembra,
17 uključilo je obaveštenje da te amnestije pokazuju posvećenost
18 OVK poštovanju međunarodnih konvencija koje se odnose na
19 zakone ratovanja."

20 "24. novembra, OVK je takođe pustila na slobodu jednog
21 srpskog policajca, posle intervencije američkih diplomata.

22 I sada, ako bismo mogli samo da vratimo molim vas,
23 izvinjavam se, tu je i fusnota 66, koja se odnosi na tu
24 amnestiju. Da li vidite to?

25 O. Da, vidim to.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 85

1 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ako sada pogledamo tu konkretnu
2 fusnotu, tu se kao izvor navodi saopštenje za štampu od 27.
3 novembra 1998., odn. članak sa nazivom Glavni štab OVK
4 proglasio amnestiju koja se odnosi na dvojicu novinara
5 tanjuga, i dvojicu aktivista LDK."

6 I to je bio osnov za vaš zaključak da je postojala takva
7 amnestija i ostatak onoga što je ovde pomenuto. Da li je to
8 tako?

9 O. Po mom najboljem sećanju, tako je.

10 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ako bismo sada mogli da
11 pogledamo i Dokazni predmet 1D47, molim, što je još jedan
12 dokument g. Abrahams koji vam je pokazao Branilac g. Thačija,
13 u jednom ranijem trenutku tokom vašeg svedočenja. Daću vam
14 priliku da sami pogledate ovaj dokument, pa mi recite kada ste
15 uspeli da ga pročitate.

16 O. Da, Časni Sude, dovoljno je ovoliko koliko sam ga
17 pogledao.

18 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Može li se reći, da je ovo kako
19 se čini saopštenje za štampu na koji se oslanja onaj članak,
20 na koji ste se vi oslonili kad ste izvukli svoje zaključke.

21 O. Da, to je tačno.

22 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li se ovde takođe kaže da je
23 Glavni štab OVK odobrio ovu amnestiju, da li je to tačno?

24 O. Da, to je tačno, tako ja razumem ovo saopštenje.

25 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Mislím da se ovde takođe

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 86

1 sugeriše, mislim da je to u trećem paragrafu, u skladu sa odn.
2 to se poklapa sa člankom i vašim izveštajem gde se pozivate na
3 taj članak, da se -- tu se kaže da OVK priznaje i prihvata i
4 poštuje međunarodne konvencije ratovanja i mirovne sporazume.
5 Da li je to tačno?

6 O. Tako je.

7 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] A, u drugom paragrafu, u drugoj
8 rečenici, kaže se:

9 "Zatvorska kazna ovih novinara je ukinuta."

10 I ako tu zastanemo na trenutak, to sugeriše, zar je, da
11 su ti novinari služili zatvorsku kaznu, da li je to tačno?"

12 O. Da, ja to tako razumem.

13 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ja koliko sam razumeo vaše
14 svedočenje, to se poklapa sa onim što su vam g. Limaj i/ili g.
15 Thaçi rekli na sastanku koji ste održali sa njima 10. novembra
16 1998. Da li je to tačno?

17 O. Da. Da su oni osuđeni, odn. da im je izrečena zatvorska
18 kazna.

19 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] I možda jedno uopštenije
20 pitanje, jer su vas pitali o vašim izvorima i kakvu ste težinu
21 pridavali različitim vrstama izvora. Kakva je bila
22 relevantnost da ne mogu reći baš dokazna vrednost, ali
23 vrednost koju ste pripisivali ovakvim saopštenjima?

24 O. Pa, davali smo im veliku vrednost, veliki značaj, jer ta
25 saopštenja su proizvod zvaničnih struktura u ovom slučaju te

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 87

1 naoružane grupe. Dakle, saopštenja koja zaraćene strane ne
2 objavljuju, su nešto što mi smatramo važnim izvorom
3 informacija, bez ikakve sumnje.

4 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] U redu.

5 Da li bismo sada mogli da pogledamo dokazni predmet 1D48,
6 što je još jedan dokument koji vam je prikazao Thačijev
7 Branilac. U pitanju su navodne beleške g. Kurtija u kojima su
8 navodno zapisani stavovi g. Adema Demačija.

9 Zamoliću vas da pogledate 5. paragraf ovog dokumenta.

10 O. Da, Časni Sude.

11 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Ovde možemo da vidimo barem
12 koliko ja razumem ove beleške, da je g. Demači ili makar g.
13 Kurti koji su iznosi navodne stavove g. Demačija, da bi bila
14 dobra ideja, da novinari budu oslobođeni i zatim sledeća
15 rečenica gde je zabeleženo da on izražava stav da bi bilo
16 dobro da bi bilo dobro da oni budu oslobođeni prilikom
17 proslave 28. novembra. Vidite li to?

18 O. Da.

19 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li se to poklapa sa vašim
20 shvatanjem uloge i vlasti g. Demačija, da on izražava želju i
21 nadu koju su ovde pominju -- ili da nekom drugom prepušteno da
22 o tome odluči?

23 O. To se poklapa sa time, i ja tako čitam ovaj materijal, da
24 je to bio njegov stav, možda stav g. Kurtija, da bi tako nešto
25 bila dobra ideja.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 88

1 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li bismo sada molim vas, da
2 prikažemo dokument sa ERN brojem 061427-11-TR-ET, revidirana
3 verzija, i da vam samo objasnim, kontekst g. Abrahams. U
4 pitanju je transkript sa jedne konferencije za štampu, a bilo
5 je tokom vašeg svedočenja reči i o konferencijama za štampu.
6 Tu učestvuju dva lica, g. Adem Demaçi i g. Ibrahim Rugova.

7 Iz sadržaja se vidi, da je datum te konferencije za
8 štampu bio negde krajem novembra, ali pre nego što su g.
9 Radošević i g. Dobričić bili oslobođeni, dakle, negde
10 otprilike u poslednjoj nedelji novembra meseca,

11 I zamolio bih vas da prvo usmerite pažnju na drugi
12 paragraf, to su reči pripisane g. Demaçiju, gde se kaže:

13 "Takođe vam je poznato, da sam 19-tog primio pismo od g.
14 Milana Milutinovića i dobio sam ga jer je ono stiglo u moju
15 kancelariju Oslobodilačke vojske Kosova u Prištini. Pripremili
16 smo odgovor na to pitanje. U svakom slučaju, pokušaćemo da
17 ostanemo u kontaktu, jer naša kancelarija, pre svega kao i
18 institucija političkih predstavnika Oslobodilačke vojske
19 Kosova, jer su uspostavljeni, formirani prvenstveno da bi se
20 održavao kontakt sa srpskom stranom sa kojom smo u sukobu."

21 I sad moje pitanje za vas još jednom je, da li se to
22 poklapa ili se ne poklapa sa vašim shvatanjem uloge i funkcije
23 koje su g. Adem Demaçi i njegova kancelarija imali u to vreme?
24 O. Da. To je saglasno sa mojim shvatanjem uloge koji je imao
25 g. Demaçi.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 89

1 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Zamoliću da sada prikažemo
2 treću stranu ovog istog dokumenta i zamoliću vas da pogledate
3 odeljak koji ima vremenski kod 01053. Tu novinar postavlja
4 sledeće pitanje:

5 "Posle oslobođenja Gorana Zbiljića, porodica i rođaci
6 Nebojše Radoševića i Kiće Dobričića, izražavaju sumnju da su
7 njih dvojica još uvek živi, uprkos vašim izjavama koje ukazuju
8 na suprotno odn. [ispravka prevodioca] uprkos vašim izjavama
9 koje tvrde da je to tako i da oni jesu živi."

10 Ukoliko možete da se setite, u izveštaju u kom sam -- iz
11 koga sam vam malopre nešto pročitao. Vi pominjete jednog
12 policajca, srpskog policajca koji je oslobođen 24. novembra.
13 Da li možete da se setite da li je to ovaj čovek koji se ovde
14 pominje, g. Zbiljić?

15 O. Izvinjavam -- Časni Sude, ne mogu da se setim.

16 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] U redu. Ako pogledamo sada
17 vremenski kod 001108, videćete da se tu kaže, da g. Demaçi
18 kaže:

19 "Uveravam vas da -- uveravam i vas i vaše porodice sa
20 kojima saosećam jer znam koliko su se moja majka i sestra
21 brinule za mene, i ako su imale priliku da me posete možda
22 jednom mesečno, znam šta to znači biti u zatvoru. Ja vas
23 uveravam da su ta dvojica o kojima je reč živi i zdravi."

24 Da li se to manje-više poklapa sa onim što je -- vam je
25 g. Demaçi rekao pre sastanka koji ste imali sa g. Thaçijem i

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 90

1 g. Limajem, ili vam ništa nije rekao o stanju u kome se nalaze
2 ti zatvorenici.

3 O. Ne, to se poklapa, Časni Sude.

4 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Na istom -- u istom paragrafu,
5 ali pred kraj, počevši od reči:

6 "Međutim, ja nisam ovlašćen da se mešam u te stvari. On
7 kaže ja se samo mogu kao čovek i humanitarac umešati u to i
8 izneti neke dobre predloge, ali vi vrlo dobro znate da ja
9 nisam taj ko može da to odluči."

10 Ponovo ću vam postaviti isto pitanje, da li se to poklapa
11 sa vašim shvatanjem, uloge koju ste imali -- uloge koju je
12 imao g. Demaçi i sa time šta vam je on rekao kada ste se sa
13 njim sastali, da on nije imao moć da donosi odluke o sudbini
14 ovih lica, ili se to sa tim ne poklapa.

15 O. Da, to se poklapa. Ja sam otišao sa tog sastanka sa g.
16 Demaçijem, na kome je bilo reči o tome sa jasnim utiskom da on
17 nema zaista ovlašćenje ni moć da te ljude oslobodi.

18 P. Pređimo na stranu 5. Ako pogledate vremenski kod 19:25,
19 tu se ponovo govori o sudbini Gorana Zbiljića, za koga se kaže
20 da je srpski policajac. G. Demaçi to ispravlja i kaže da je on
21 u stvari bio inspektor policije.

22 A, u sledećem paragrafu sa vremenskim kodom 19 minuta i
23 27 sekundi, postavlja mu se -- traži se od njega da
24 prokomentariše izjava koju je dao g. Zbiljić, u po -- pošto je
25 oslobođen, a g. Demaçi kaže sledeće, 19 minuta i 42 sekunda:

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 91

1 "Nisam bio prisutan kada je g. Zbiljić sa vama
2 razgovarao. Ja namerno nisam bio tamo, i mislim da kada
3 citirate njegove reči da su, ako su to zaista bile reči koje
4 je g. Zbiljić izgovorio, kao što možete videti Glavni štab
5 Oslobodilačke vojske, je prihvatio moj poziv, moj poziv da
6 treba imati razumevanja za te ljude. Dakle, oni su 100% čuli
7 moj poziv, što se tiče zahteva koje je izneo Glavni štab, to
8 je glavni zahtev srpskim snagama da se uzdrže od provokacija u
9 mestima gde nema Srba i gde oni uopšte nemaju razloga da
10 zalaze."

11 I opet isto pitanje, da li se to slaže sa vašim
12 shvatanjem. G. Demači ovde po sopstvenim rečima govori o
13 pozivu koji je uputio Glavnom štabu, i da je njegov zahtev u
14 vezi sa puštanjem ovih lica na slobodu bio odobren. Da li se
15 to slaže sa vašim shvatanjem njegove uloge i pozicije?

16 O. Časni Sude, to se slaže sa mojim utiskom o njenoj
17 poziciji.

18 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] I možda poslednje pitanje na
19 strani 7, ako pogledamo vremenski kod 28 minuta i 19, molim
20 vas da sami pročitate ovaj paragraf, on tu govori o političkim
21 diskusijama, o formiranju skupštine, da bi se formirala vlada,
22 a odgovor sa vremenskim kodom 28:46, odgovor g. Demačija na
23 pitanje novinara je:

24 "...imam ovlašćenja od Glavnog štaba OVK, da formiram
25 skupštinu, da formiram vladu, da formiram grupu za --

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Poluzatvorena sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 92

1 pregovaračku grupu.”

2 I još jednom, da li se to poklapa sa vašim shvatanjem o
3 aktivnostima g. Demaçija, da je on makar u ovom konkretnom
4 kontekstu delovao sa ovlašćenjem Glavnog štaba OVK, ili se to
5 ne poklapa sa time kako ste vi razumeli njegovu ulogu?

6 O. Ne, i ovo se takođe poklapa sa time.

7 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] U redu.

8 Sada bih želeo da vas pitam nešto drugo, o čemu su vas
9 takođe pitali. Možda ćete se setiti, ako je potrebno, možemo
10 se vratiti na vaš izveštaj, ali u vezi sa postojanjem zatvora
11 br. 7 i o tome šta je bio izvor vaših informacija što vas je
12 navelo da pomenete taj zatvor, sećate li se toga?

13 O. Da, Časni Sude.

14 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Zamoliću Sekretarijat da na
15 trenutak pređemo na poluzatvoreno zasedanje, radi bezbednosti
16 lica o kome je reč.

17 [Poluzatvorena sednica]

18 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

19

20

21

22

23

24

25

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Poluzatvorena sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 93

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Poluzatvorena sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 94

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18 [Javna sednica]

19 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni Sude, sada smo na javnoj
20 sednici.

21 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala.

22 G. Abrahams, želim da vas pitam o tome što su vam g.

23 Thaçi ili g. Limaj rekli, a to je da je OVK bila u postupku

24 obrazovanja i da su ispostav -- uspostavljane strukture OVK.

25 Sećate se nadam se, da ste ispitivani o tome šta je g.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 95

1 Bouckaert rekao o tome. Da li se sećate tih pitanja?

2 O. Da, Časni Sude.

3 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Vratio bih se na tu izjavu. To
4 je dokument koji ima oznaku ERN0081-334. To je izjava g.
5 Bouckaerta. I konkretno bih se osvrnuo na pasus koji vam je
6 pokazan. To je na 7. stranici. Molim da se prikaže pasus broj
7 36.

8 Pročitajte ga, molim vas.

9 G. Kehoe vas je konkretno pitao o drugoj rečenici gde
10 stoji:

11 "U tom trenutku, Taçi je objasnio, da je OVK bila nova
12 vojska i koja je tek formalno uspostaljala svoju strukturu."
13 Kraj citata.

14 Da li to odgovara onome što je g. Taçi rekao o tome?

15 O. Da.

16 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Zatim, u sledećoj rečenici
17 stoji:

18 "On", misli se na g. Taçija i Limaj, "izjavili su da OVK
19 ima vojni sud, vojnu policiju i tajnu policiju, premda nisu
20 dali nikakve pojedinosti o tim organima." Kraj citata.

21 Da li to odgovara vašem sećanju o tome šta su vam g.
22 Taçi i Limaj rekli šta je postojalo u to vreme u novembru
23 1998.?

24 O. Da.

25 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Na tom sastanku ste vi i g.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 96

1 Bouckaert izrazili zabrinutost zbog toga kako OVK postupka
2 [sic] -- postupa sa zatvorenicima, i da li poštuje svoje
3 obaveze na osnovu međunarodnog prava. Da li je tako bilo?

4 O. Da.

5 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Možete li nam reći kakva je
6 bila reakcija g. Limaja ili g. Thačija na tu kritiku, ako se
7 sećate?

8 O. Reakcija je bila dvostruka. Najpre, izražena je
9 posvećenost da se poštuju njihove obaveze i priznanje da oni
10 imaju te obaveze, a istovremeno, rečeno je da je -- da se
11 vojska obrazuje, premda je imala te organe koji su ovde
12 pomenuti odn. vojni sud, vojnu policiju i tajnu policiju. Ja
13 sam imao kontakte sa vojnom policijom. Sreli smo se sa
14 pojedincima koji su rekli da su pripadnici vojne policije i ja
15 sam verovao da je tako zaista bilo.

16 Dakle, to je bio njihov stav u to vreme.

17 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Dok još govorimo o izjavi g.
18 Bouckaerta, molim da pogledamo 10. stranicu tog dokumenta. I
19 molim da pogledamo pasus 55. Pročitajte ga, molim vas.

20 O. 55?

21 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da.

22 O. Da, Časni Sude.

23 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Da li se sećate, da kada ste
24 razgovarali sa g. Limajem, g. Thačijem, da li ste vi ili g.
25 Bouckaert se -- da li ste pomenuli tu izjavu g. Krasniqija o

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 97

1 tome da je OVK posvećena tome da poštuje Ženevske konvencije.

2 Da li se sećate toga?

3 O. Ne sećam se da smo pominjali izjave g. Krasniqija.

4 SUDIJA METTRAUX: [Prevod] Hvala. To su bila sva pitanja
5 koja sam imao.

6 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Hvala, sudija Smith.

7 Molim Sudskog službenika da prikaže belešku sa pripremnog
8 razgovora svedoka, konkretno pasus 26. Svedoče, nadovezao bih
9 se na nešto što ste upravo rekli u pogledu sastanka koji ste
10 10. novembra 1998. imali sa Taçijem i Limajem. Dakle,
11 ostavimo po strani razgovor o dva novinara tanjuga. Vi ste
12 takođe tada govorili i o drugim optužbama da OVK krši ratno
13 pravo.

14 I u toj belešci, u pasusu 26, vi ste rekli, da ste vi i
15 "G. Bouckaert pokrenuli pitanje drugih optužbi zbog kršenja
16 zakona pra -- ratnog prava, kršenja koja je završila OVK i da
17 to nije bio -- i to nije bio apstraktni razgovor. Oni su jasno
18 stavili do znanja da su to konkretne optužbe i onda se kaže da
19 vi verujete da se govorilo o otmicama, zlostavljanju,
20 ubistvima, kao zabranj -- protivpravnim delima, u vezi s
21 kojima ste dobili informacije, a razgovori su se odnosili na
22 obaveze OVK, a ne na neke konkretne događaje." Kraj citata.

23 I onda se dalje govori o tome, da je bilo optužbi u
24 pogledu onoga što se navodi u izveštaju iz oktobra, konkretno
25 u vezi sa Orahovcem i Belaćevcem. Dakle, to su bila kršenja

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 98

1 humanitarnog prava na Kosovu?

2 O. Tako je.

3 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Da li ste dostavili primerak tog
4 izveštaja Thačiju i Limaju na tom sastanku?

5 O. Ne da se sećam.

6 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Zašto ne?

7 O. Nisam siguran zašto. Sad bih rekao da bi bilo dobro da
8 smo im dostavili te konkretne informacije. Mi u to vreme nismo
9 znali s kime ćemo se sastati i šta da očekujemo, tako da nismo
10 poneli taj materijal.

11 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] I onda, u izveštaju od 1. oktobra
12 1998 se kaže:

13 "OVK je takođe izvršila teška kršenja međunarodnog
14 humanitarnog prava, uključujući otmice i pogubljenja van
15 sudskog postupka. Procenjuje se da 138 Srba i više Albanaca i
16 Roma se vodi kao nestalo, u okolnostima da je OVK učestvovala
17 u tim događajima. Videlo se da -- pos -- makar 39-toro od tih
18 lica je poslednji put viđeno u -- dok su bili u zatvoru OVK."
19 Kraj citata.

20 Vi ste bili glavni autor ovog izveštaja, zar ne?

21 O. Da.

22 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] I, vi ste raspolagali makar nekim
23 pojedinostima u pogledu tih 138 nestalih lica, i 39-toro koji
24 su poslednji put viđeni u zatvoru OVK?

25 O. Tako je.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 99

1 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Da li ste tražili da dobijete
2 neke pojedinosti o tim nestalim licima, kada ste razgovarali
3 sa Thačijem i Limajem?

4 O. Ne.

5 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Da vas pitam. Kao organizacija
6 koja se bavi ljudskim pravima. Vi ste imali sastanak sa
7 visokim pripadnicima OVK. Zar to nije bila zlatna prilika da
8 im postavite pitanje o tome?

9 O. To je dobro pitanje, kontekst tog našeg susreta je bio da
10 smo nastojali da uspostavimo prvi kontakt sa tom oružanom
11 grupom, i nismo znali s kim ćemo se sastati. Mi smo hteli da
12 uspostavimo komunikaciju u pogledu ljudskih prava i da
13 nastavimo da održavamo taj kontakt, i da uspostavimo vezu i
14 kontakt putem kojeg ćemo moći da razmenjujemo informacije koje
15 su relevantne za naš rad.

16 Tako da, mislim da je jedan od razloga zašto smo
17 postupili kako smo postupili, bio taj -- to što smo imali na
18 umu dugoročan proces kontakt. Sad, ja vam iznosim kako se ja
19 danas sećam događaja iz 1999. godine. E, sad druga je stvar 25
20 godina kasnije kako bih ja radio neke stvari.

21 Najpre, ja u tom trenutku mi nismo znali kada ćemo ih
22 ponovo videti nakon sukoba, nismo znali koliko će trajati
23 sukob, dakle u novembru mesecu, i da sam znao da će to biti
24 naša jedina prilika da se sastanemo. Ja bih svakako zauzeo
25 drugi pristup i insistirao na više konkretnih podataka.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 100

1 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Delimično ste odgovorili na moje
2 pitanje. Želim da vas pitam u pogledu pojedinosti, o ubistvima
3 koja je navodno OVK izvršila, ubistvima ljudi za koje ste
4 verovali da su kolaboracionisti, a da su alabanci.

5 Kada ste vršili istraživanje, da li ste imali takve
6 pojedinosti, o tim ubistvima?

7 O. U novembru mesecu, mi bismo objavili te informacije, da
8 su one -- mi bismo objavili da su one bile navedene u našem
9 prethodnom izveštaju iz oktobra.

10 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Da li se sećate u tom trenutku,
11 da li ste mogli da pokrenete pitanje ubistava koja su -- koja
12 je vršila OVK, ubistava ne samo Srba već i Albanaca za koje se
13 verovalo da su kolaboracionisti. Da li ste o tome mogli da
14 razgovarate sa Tačijem i Limajem?

15 O. Sećam se uopšteno kako je tekao razgovor. Ne mogu da se
16 se -- da vam kažem šta smo tačno rekli, da li smo govorili o
17 napadima na kolaboracioniste, ali svakako je moguće, zato što
18 je to bilo nešto što je bio predmet našeg interesovanja, ali
19 ne bih mogao reći da li smo o tome govorili.

20 SUDIJA GAYNOR: [Prevod] Hvala, nemam više pitanja.

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da li ima dodatnih
22 pitanja.

23 G. TIEGER: [Prevod] Ne, Časni Sude.

24 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Odbrana?

25 G. KEHOE: [Prevod] Da, Časni Sude. Ja imam više

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 101

1 potpitanja. Pod 1 i pod 2. To su stvari koje je sudija
2 pokrenuo, a koja se tiču dokumenata koji nisu bili u našem --
3 u -- koja nisu bila u spisku dokaznih predloga. Ne znam da li
4 imamo dovoljno vremena za to danas?

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Danas imamo do
6 13:00h, tako da -- ne znam da li možemo da završimo do 13:00h.

7 G. EMMERSON: [Prevod] Pa, ja bih svakako imao još -- meni
8 će trebati još sat vremena da se osvrnem na pitanja koje su
9 postavile sudije.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Onda ćemo se ovde
11 zaustaviti.

12 Moramo da prepustimo sudnicu jednoj drugoj instanci.
13 Nastavićemo u ponedeljak u 9:00h, i nema sumnje da ćemo
14 završiti sa vašim svedočenjem u ponedeljak.

15 Molim Poslužitelja da je -- ga izvede iz sudnice, i
16 nemojte zaboraviti da ni sa kim ne možete pričati o ovom
17 predmetu izvan sudnice.

18 SVEDOK: [Prevod] Da, Časni Sude, Hvala.

19 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala.

20 [Svedok napušta sudnicu]

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
22 mikrofon]

23 G. KEHOE: [Prevod] Dva dokumenta koji su -- koji se tiču
24 spiska, ja sam ih tek sad video na ekranu, ja ih nemam. Mi
25 ćemo ih pogledati, ali ja ih nemam.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 102

1   PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [Nije uključio
2   mikrofon]

3   G. KEHOE: [Prevod] Da li mogu da proverim sa kolegom?

4   PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Samo sam hteo da se
5   postaram da ih imate.

6   [Konsultacije Odbrane]

7   U redu. Onda se vidimo u ponedeljak ujutro.

8   G. KEHOE: [Prevod] Mogu li samo nešto da kažem? Moraću da
9   pogledam te dokumente, i dopustite mi da eventualno *uploadujem*
10   i dodatne dokumente. Želim vaše dopuštenje, za slučaj da nam
11   je potrebno da ih dodam.

12   PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Do sad smo imali
13   vrlo slobodan stav što se tiče dokumenata koje želite da
14   prikažete. Videćemo, ne mogu vam ništa obećati unapred.

15   G. EMMERSON: [Prevod] Samo bih hteo da kažem nešto, ako
16   mi dopustite. U našem spisku dokaznih predloga se sada nalazi
17   i presuda iz predmeta Milutinović, na koji sam se na kratko
18   pozvao na početku svedočenja ovog svedoka.

19   Moguće je da sam pogrešno rekao da je to deo drugostepene
20   presude suda, a zapravo je to bila odluka po pitanju
21   dopustivosti izveštaja *under orders* [eng.] po naređenju. I to
22   je bilo označeno u svrhu identifikacije, ali nije bilo
23   uvršteno. Nakon što smo saslušali svedočenje ovog svedoka,
24   Časni Sud je rekao da se to usvaja, a da će tek onda biti
25   ocenjeno.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni Sud

Svedok: W04408 (Nastavak) (Javna sednica)
Ispituje Sudski Panel

Strana 103

1   To je relevantno -- je zato što svakako ne tokom
2   ispitivanja ovog svedoka, ali kasnije sam -- ali ću kasnije
3   pozvati svedoka da razmotri odluku koja se tu navodi u
4   poglavlju 10 i tom dokumentu je dostavljen P broj, međutim,
5   trebalo je da saslušamo najpre svedoka, s obzirom na pristup
6   koji je zauzet u tom predmetu i -- jer izveštaj po naređenju
7   potpada jasno pod -- ono, jasno u okviru pogrešnog usvajanja,
8   u pogrešnom trenutku.

9   PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Molim da to
10   napišete u podnesku.

11   G. EMMERSON: [Prevod] U redu.

12   --- Sednica se završava u 12:49 časova.

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25